

**VENTSPILS NOVADA
JAUNATNES POLITIKAS
ĪSTENOŠANAS PLĀNS
2026. - 2030. GADAM**

Saturs

Terminu skaidrojums.....	3
Saīsinājumi	7
Ievads	8
1. Esošās situācijas raksturojums.....	9
1.1. Jaunatnes politika dažādu līmeņu politikas plānošanas dokumentos.....	9
1.1.1. Jaunatnes politikas plānošana Eiropā	9
1.1.2. Jaunatnes politikas plānošana Latvijā	10
1.1.3. Attīstības plānošana Ventspils novada pašvaldībā	11
1.2. Demogrāfiskā situācija un jauniešu statistisks raksturojums.....	15
1.3. Sistēma darba ar jaunatni īstenošanai.....	16
1.4. Jauniešu aptaujas rezultāti	18
1.5. Darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu pētījums	21
1.6. Izaicinājumi un attīstības vajadzības darbā ar jaunatni Ventspils novadā.....	22
2. Stratēģiskie mērķi un uzdevumi	24
3. Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu	28
4. Ieviešanas uzraudzības kārtība	29
RĪCĪBAS PLĀNS	31
PIELIKUMI	35
Ventspils novada jaunatnes politikas plāna 2021.-2023. gadam izvērtējums.....	36
Pašvaldības darba ar jaunatni esošās situācijas raksturojums	38
Pētījuma “Ventspils novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte” ziņojums.....	44

Terminu skaidrojums

Brīvprātīgais darbs - organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.¹

Darbs ar jaunatni - uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtīborientācijas veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos.²

Digitālais darbs - proaktīvi izmantot digitālos plašsaziņas līdzekļus un tehnoloģijas darbā ar jaunatni. Digitālie plašsaziņas līdzekļi un tehnoloģijas var tikt izmantoti gan kā rīks, gan kā aktivitāte, gan kā saturs darbā ar jaunatni. Digitālais darbs ar jaunatni nav metode; to var iekļaut jebkurā darba ar jaunatni formā, tā mērķi neatšķiras no darba ar jaunatni vispārīgajiem mērķiem. Digitālais darbs ar jaunatni var tikt īstenots gan klātienē, gan virtuālās aktivitātēs (vai abos). Digitālā darba ar jaunatni pamatā saglabājas tie paši ētikas principi un vērtības, kas ir noteikti darbā ar jaunatni.³

Jaunatnes darbinieks - persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darba ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem.⁴

Jaunatnes lietu konsultatīvā padome - pašvaldības veidota padomdevēju institūcija, kuras pamatuzdevumi ir veicināt pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; apkopot un analizēt informāciju par pašvaldības jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm; izstrādāt un iesniegt pašvaldībai priekšlikumus par to, kā veicams pašvaldības darbs ar jaunatni un kā pilnveidojama valsts jaunatnes politika; izstrādāt priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīvēs, kā arī vides aizsardzības aktivitātēs; izstrādāt priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu īstenošanas atbalstam; sniegt pašvaldības vadībai ieteikumus par finanšu plānošanu darbam ar jaunatni.⁵

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kas plāno un uzrauga darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā

¹ Brīvprātīgā darba likums (2015), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

² Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

³ Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Metodiskie ieteikumi pašvaldībām" vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi-pasvaldibam>

⁴ Izglītības un zinātnes ministrija (2015), "Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis", vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/6359/download?attachment>

⁵ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.⁶

Jaunatnes organizācija - Jaunatnes organizācija ir Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība. Biedrību ieraksta jaunatnes organizāciju sarakstā, ja tā atbilst visiem šādiem kritērijiem: viens no biedrības statūtos noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē; biedrība veic darbu ar jaunatni, un biedrības statūtos noteiktie darbības uzdevumi atbilst vismaz trim Jaunatnes likuma 2.1 panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem; biedrībā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši; biedrības valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.⁷

Jaunatnes politika - visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanos.⁸

Jauniešu centrs - pašvaldības dibināta iestāde. Centrs ir viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Veic darbu ar jaunatni atbilstoši Jaunatnes likuma 2.1 panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem.⁹

Jaunieši ar ierobežotām iespējām - jaunieši ar fizisku vai garīgu invaliditāti; jaunieši, kuriem ir mācīšanās grūtības; jaunieši, kuriem ir ekonomiskie šķēršļi (zems dzīves līmenis, maznodrošinātie, bezpajumtnieki, ilgstošie bezdarbnieki, parādnieki); jaunieši ar kultūru atšķirībām (imigranti, bēgļi, etniskās minoritātes, jaunieši ar grūtībām kultūrā un valodas apgušanā); jaunieši ar veselības problēmām (kuriem ir hroniskās saslimšanas, smagas saslimšanas vai psihiatriski traucējumi); jaunieši, kuriem ir sociālie šķēršļi (dzimuma, etniskās, seksuālās, invaliditātes diskriminācija, anti-sociāla vai riskanta uzvedība, vientuļie vecāki, bāreņi, bijušie ieslodzītie, vielu un

⁶ Izglītības un zinātnes ministrija (2015), "Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis", vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/6359/download?attachment>

⁷ Ministru kabineta noteikumi Nr. 188 "Noteikumi par kārtību, kādā biedrības ierakstāmas jaunatnes organizāciju sarakstā, un sarakstā iekļaujamām ziņām" (2011), vairāk: <https://likumi.lv/doc.php?id=227327>

⁸ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁹ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

procesu atkarīgie); jaunieši, kuriem ir ģeogrāfiskie šķēršļi (jaunieši no ļoti attāliem lauku reģioniem, lauku jaunieši, jaunieši, kuriem ir ierobežotas pakalpojumu iespējas).¹⁰

Jauniešu dome - viens no iespējamajiem jauniešu līdzdalības veidiem, kurā tiek īstenota jauniešu sadarbība un pieredzes apmaiņa. Tās sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus. Pašvaldības jauniešu domes pamatuzdevumi ir: piedalīties jauniešu interešu un vajadzību izpētē un analizēšanā, izstrādāt priekšlikumus pašvaldības jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai; veicināt pašvaldības jauniešu sadarbību un pieredzes apmaiņu; veicināt jauniešu sadarbību ar pašvaldību, citām jauniešu domēm, institūcijām un organizācijām; līdzdarboties pašvaldības organizētajos pasākumos; izplatīt informāciju par jauniešiem piedāvātajām iespējām; iesaistīties pašvaldības darbā ar jaunatni un tā ietvaros organizētajos pasākumos, projektos un programmās.¹¹

Jauniešu līdzdalība - process, kurā jauniešiem ir iespēja piedalīties sev būtisku jautājumu izlemšanā un apkārt notiekošā veidošanā ar mērķi uzlabot savu un līdzcilvēku dzīves kvalitāti. Jauniešiem ir tiesības līdzdarboties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistoties neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu; darbojoties skolu pašpārvaldēs; izstrādājot un īstenojot projektus, kā arī citas iniciatīvas; piedaloties jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistoties jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistoties citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.¹²

Jaunietis - saskaņā ar Jaunatnes likumu jaunietis Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem.¹³

Mobilais darbs ar jauniešiem - darba ar jaunatni veids, kas rada jauniešiem līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā, kur nav jauniešu centru/ telpu un brīvā laika aktivitātes ir limitētas, kā arī tas ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā aizsniegt jauniešus ar ierobežotām iespējām lauku un attālos reģionos.¹⁴

¹⁰ Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Metodiskie ieteikumi pašvaldībām" vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi-pasvaldibam>

¹¹ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹² Izglītības un zinātnes ministrija, "Līdzdalība", vairāk: <https://jaunatneslietas.gov.lv/content/lidzdaliba>

¹³ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹⁴ Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Metodiskie ieteikumi pašvaldībām" vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi-pasvaldibam>

Mobilais jaunatnes darbinieks - jaunatnes darbinieks, kas veic mobilo darbu ar jaunatni, ierodoties noteiktā vietā.¹⁵

NEET jaunietis - jaunietis, kurš nav iesaistīts ne nodarbinātībā, ne izglītībā, ne mācībās.¹⁶

Neformālā mācīšanās - mācīšanās, kas notiek plānotu nodarbību veidā (mācību mērķu un laika ziņā) un kurā tiek sniegts noteikta veida mācīšanās atbalsts.¹⁷

Neformālās izglītības programma - dod iespēju personai visa mūža garumā neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības apgūt jaunas un pilnveidot esošās kompetences atbilstoši personības izaugsmes interesēm, valsts vai darba devēja pieprasījumam. Programma ietver sasniedzamos mācīšanās rezultātus, izglītības apguves formu, valodu, saturu, apjomu un īstenošanai nepieciešamos materiālos un intelektuālos resursus.¹⁸

Skolēnu pašpārvalde - demokrātiska un brīvprātīga skolēnu/audzēkņu vēlētā institūcija ar mērķi pilnveidot izglītības iestādes mācību un sabiedrisko dzīvi, balstoties uz audzēkņu, pedagogu un administrācijas vajadzībām un saskaņojot tās.¹⁹

¹⁵ Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Metodiskie ieteikumi pašvaldībām" vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi-pasvaldibam>

¹⁶ Ministru kabineta noteikumi Nr. 385 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Atveseļošanas pasākumi izglītības nozarē" 14.1.1.2. pasākuma "Atbalsts NEET jauniešiem" īstenošanas noteikumi" (2015), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/275554-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-3-3-specifiska-atbalsta-merka-attistit-nva-neregistreto-neet-jauniesu>

¹⁷ Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Metodiskie ieteikumi pašvaldībām" vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi-pasvaldibam>

¹⁸ Izglītības likums (1998), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/50759>

¹⁹ Valsts izglītības satura centrs (2021), "Atbalsts pašpārvaldēm" vairāk: https://www.visc.gov.lv/lv/atbalsts-pasparvaldem?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Saīsinājumi

AP - attīstības programma

CSP - Centrālā statistikas pārvalde

ES - Eiropas Savienība

VNIP - Ventspils novada pašvaldības iestāde "Ventspils novada Izglītības pārvalde"

IP - ilgtermiņa prioritāte

IZM - Izglītības un zinātnes ministrija

JD - jaunatnes darbinieks

JLS - jaunatnes lietu speciālists

JSPA - Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

LR - Latvijas Republika

MK - Ministru kabinets

NEET - jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu

NFI - neformālā izglītība

NVA - Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO - nevalstiskās organizācijas

RV - rīcības virziens

SM - stratēģiskie mērķi

SMU - skolēnu mācību uzņēmums

VN - Ventspils novads

VNJPĪP - Ventspils novada jaunatnes politikas īstenošanas plāns

VTP - vidēja termiņa prioritāte

Ievads

Ventspils novada jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2026.-2030. gadam (VNJPĪP) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Ventspils novada pašvaldības mērķus, uzdevumus un prioritātes jaunatnes jomas attīstībai. Plāna mērķis ir nodrošināt mērķtiecīgu, uz datiem un jauniešu vajadzībām balstītu darbu ar jaunatni, veicinot jauniešu līdzdalību, izaugsmi un labbūtību visā novadā.

Saskaņā ar Pašvaldību likumu darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija, savukārt Jaunatnes likums nosaka, ka, īstenojot šo funkciju, pašvaldība ievēro valsts jaunatnes politikas pamatprincipus un attīstības plānošanas dokumentus. Lai arī likums nenosaka konkrētu kārtību, kādā pašvaldībai jāīsteno darbs ar jaunatni, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) ir izstrādājusi metodiskos ieteikumus darbam ar jaunatni, kuros noteikta vienota kvalitātes pieeja šīs jomas plānošanai un pilnveidei.

Metodiskie ieteikumi paredz, ka pašvaldībai jānodrošina sistēmiska pieeja jaunatnes politikas īstenošanai, kas ietver situācijas izvērtējumu, datu izmantošanu lēmumu pieņemšanā, skaidrus mērķus un indikatorus, kā arī sadarbības mehānismus starp institūcijām un kopienas pārstāvjiem. Šāda pieeja sekmē koordinētu un ilgtspējīgu jaunatnes politikas īstenošanu visā novada teritorijā.

Ventspils novada pašvaldībā darbs ar jaunatni līdz šim ir īstenots, balstoties uz Ventspils novada attīstības programmu 2022. - 2028. gadam, kā arī uz Ventspils novada pašvaldības jaunatnes jomas politikas plānu 2021. - 2023. gadam. Iepriekšējā plānošanas perioda laikā tika apkopota pieredze un konstatēti izaicinājumi, kas ietekmē darbu ar jaunatni kvalitāti un ilgtspēju novadā. Šī pieredze apliecināja nepieciešamību pēc mērķtiecīgākas, koordinētākas un uz datiem balstītas pieejas jaunatnes politikas īstenošanai. Lai nodrošinātu šādu pieeju, 2025. gadā tika uzsākts VNJPĪP 2026. - 2030. gadam izstrādes process, kas paredz stiprināt darbu ar jaunatni sistēmiskumu, kvalitāti un sasaisti ar novada attīstības mērķiem.

Plāna izstrādes procesā ir iesaistītas pašvaldības iestādes, izglītības iestādes, nevalstiskās organizācijas un paši jaunieši no dažādām Ventspils novada apdzīvotajām vietām. Darba gaitā veikta jauniešu aptauja, tematiskās darba grupas, speciālistu un jauniešu diskusijas, analizēta statistika un iepriekšējo gadu pieredze darbā ar jaunatni, lai nodrošinātu, ka plāns atspoguļo reālās vajadzības un iespējas.

VNJPĪP 2026.-2030. gadam kalpos kā praktisks instruments pašvaldībai un tās partneriem, lai stiprinātu starpinstitucionālo sadarbību, pilnveidotu darbu ar jaunatni kopienu līmenī un nodrošinātu, ka ikvienam jauniešim novadā ir iespējas iesaistīties, attīstīties un justies piederīgam savai vietējai kopienai.

1. Esošās situācijas raksturojums

1.1. Jaunatnes politika dažādu līmeņu politikas plānošanas dokumentos

Jaunatnes politika ir valsts un pašvaldību mērķtiecīgu pasākumu kopums, kas vērsts uz jauniešu vispusīgu attīstību, līdzdalību un labbūtību. Tā ir starpnozaru politika, kas skar izglītību, nodarbinātību, veselību, kultūru, sociālo iekļaušanu un citas jomas, tādēļ tās veiksmīgai īstenošanai nepieciešama cieša sadarbība starp dažādām nozarēm, kā arī aktīva jauniešu iesaiste.

Darbs ar jaunatni balstās uz vairākiem pamatprincipiem, tostarp jauniešu līdzdalību, vienlīdzīgām iespējām, informācijas pieejamību, sociālo iekļaušanu, mobilitāti un ilgtspējīgas darba ar jaunatni sistēmas attīstību. Šie principi palīdz nodrošināt to, ka ikvienam jauniešim ir iespēja būt dzirdētam, attīstīties un iesaistīties sabiedrības norisēs neatkarīgi no viņa dzīves apstākļiem.

Jaunatnes politikas plānošanu un īstenošanu Latvijā regulē šādi normatīvie akti:

- Jaunatnes likums¹ nosaka valsts un pašvaldību kompetenci darbā ar jaunatni, kā arī definē šīs jomas mērķus un iesaistītās puses;
- Pašvaldību likums² uzliek pašvaldībām pienākumu nodrošināt darbu ar jaunatni savā administratīvajā teritorijā;
- Brīvprātīgā darba likums³ regulē brīvprātīgā darba veikšanu un sekmē jauniešu pilsonisko līdzdalību.

Pašvaldībām šajā sistēmā ir īpaša loma - tās vistiešāk pārzina vietējo situāciju un jauniešu vajadzības, tāpēc tām ir jānodrošina vide, kas atbalsta jauniešu iesaisti un attīstību. Veidojot vietējā līmeņa rīcībpolitiku, ir svarīgi balstīties gan normatīvajos dokumentos, gan vispāratzītos principos un jauniešu reālajās vajadzībās.

Turpmākajās sadaļās apskatīti nozīmīgākie politikas plānošanas dokumenti dažādos līmeņu, kas nosaka virzienus un prioritātes jaunatnes politikas jomā.

1.1.1. Jaunatnes politikas plānošana Eiropā

Eiropas līmenī jaunatnes politiku veido un ietekmē divas galvenās institūcijas - Eiropas Padome un Eiropas Savienība, kuras attīsta politikas virzienus, veicina sadarbību un nosaka stratēģiskos mērķus jauniešu atbalstam visā Eiropā.

Eiropas Padome kā starptautiska organizācija ar plašu dalībvalstu pārstāvniecību, spēlē nozīmīgu lomu jaunatnes politikas attīstībā. Tā izstrādā vadlīnijas, programmas un tiesiskus instrumentus, lai veicinātu kvalitatīvu un iekļaujošu darbu ar jaunatni. Būtiskākais stratēģiskais dokuments ir Jaunatnes nozares stratēģija 2030. gadam, kuras galvenie mērķi ir stiprināt demokrātiju un jauniešu līdzdalību; veicināt vienlīdzīgas iespējas un sociālo iekļaušanu un attīstīt kvalitatīvu darbu ar jaunatni un tā pieejamību visiem jauniešiem.

Papildus tam, ES īsteno savu jaunatnes politikas redzējumu caur ES Jaunatnes stratēģiju 2019-2027. gadam, kuras uzdevums ir risināt mūsdienu un nākotnes izaicinājumus jauniešu dzīvē visā Eiropā. Stratēģijā²⁰ definēti trīs galvenie darbības virzieni:

- Līdzdalība - sekmēt aktīvu un jēgpilnu jauniešu iesaisti sabiedrības un politikas procesos;
- Saikņu veidošana - stiprināt solidaritāti, mobilitāti un pieredzes apmaiņu jauniešu vidū Eiropā un ārpus tās;
- Iespēju paplašināšana - sniegt jauniešiem atbalstu, lai viņi varētu uzņemties atbildību par savu nākotni un attīstību.

Stratēģijas ietvaros izstrādāti arī 11 Eiropas Jaunatnes mērķi, kas kalpo kā ceļvedis ilgtermiņa jaunatnes politikas virzībai. Šie mērķi aptver tādas jomas kā dzimumu līdztiesība, iekļaujoša sabiedrība, informācijas pieejamība, garīgā veselība, kvalitatīva izglītība un nodarbinātība, ilgtspējīga attīstība, kā arī atbalsts jaunatnes organizācijām un lauku jauniešiem.

Lai veicinātu šo mērķu īstenošanu, ES piedāvā vairākas programmas un iniciatīvas:

- Erasmus+ - programma, kas sniedz iespējas jauniešiem mācīties, gūt starptautisku pieredzi un attīstīt prasmes;
- Eiropas Solidaritātes korpus - iespēja iesaistīties sabiedrības labā, piedaloties solidaritātes un palīdzības projektos;
- tādas iniciatīvas kā Eiropas Jaunatnes nedēļa, DiscoverEU, Eiropas Jaunatnes portāls un Eiropas Jaunatnes gads.

Jāatzīmē, ka ES līmenī pieņemtajiem dokumentiem jaunatnes jomā ir ieteikuma raksturs, nevis juridiski saistošs spēks. Tas nozīmē, ka konkrētā rīcība un rezultātu sasniegšana ir katras dalībvalsts atbildība. Dalībvalstīm, balstoties uz regulās un aktos noteikto, jātiecas sasniegt pēc iespējas labākus rezultātus jauniešu dzīves uzlabošanai nacionālā līmenī.

1.1.2. Jaunatnes politikas plānošana Latvijā

Latvijā jaunatnes politika un darbs ar jaunatni tiek reglamentēts ar Jaunatnes likumu, kurš nosaka pamatprincipus un atbildību sadalījumu valsts un pašvaldību līmenī. Likuma mērķis ir uzlabot jauniešu - personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem - dzīves kvalitāti, veicinot viņu pilsonisko līdzdalību, iniciatīvu, patriotismu, darba tikumu un aktīvu iesaisti sabiedrības procesos²¹.

Jaunatnes politikas stratēģiskā attīstība Latvijā balstās uz ilgtspējīgas plānošanas principiem, kas atspoguļoti nacionāla līmeņa politikas dokumentos.

²⁰ European Commission (2018), "Resolution of the Council of the European Union and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on a framework for European cooperation in the youth field: The European Union Youth Strategy 2019-2027 (2018/C 456/01), vairāk: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=LV)

²¹ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

Pašlaik par galveno politikas virzienu noteicēju kalpo Ministru kabineta rīkojums Nr. 967 (21.12.2022.), ar kuru apstiprinātas Bēru, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.-2027. gadam²².

Šajās pamatnostādnēs noteiktais jaunatnes politikas mērķis ir: “nodrošināt iespējas visiem jauniešiem attīstīties, justies piederīgiem sabiedrībai un aktīvi tajā iesaistīties, kā arī stiprināt kvalitatīvu un ilgtspējīgu darbu ar jaunatni sistēmu valsts un pašvaldību līmenī”.

Lai šos mērķus sasniegtu, izvirzīti šādi galvenie rīcības virzieni: darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība; plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana; darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana.

Lai nodrošinātu stratēģisko uzdevumu īstenošanu praksē, izstrādāti arī vidēja un īstermiņa politikas dokumenti. Starp tiem - Jaunatnes politikas valsts programma 2025.- 2027. gadam²³ un Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2025.-2027. gadam²⁴, kuri detalizēti nosaka konkrētus pasākumus, atbildīgās institūcijas un sasniedzamos rezultātus, lai sekmētu pamatnostādņu mērķu izpildi.

1.1.3. Attīstības plānošana Ventspils novada pašvaldībā

Plānošanas dokumentu izstrādes procesā ir būtiski ņemt vērā pašvaldības attīstības dokumentos noteiktos vispārējos mērķus un prioritātes. Ventspils novada pašvaldības attīstības plānošanas pamatdokumentu kopumu veido Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada pašvaldību kopīgi izstrādātā Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam²⁵, kā arī Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā attīstības programma 2021.-2027.gadam²⁶, kas konkretizē stratēģijā noteiktos attīstības virzienus un rīcības prioritātes.

Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada ilgtermiņa attīstībai ir noteikti trīs ilgtermiņa sadarbības mērķi un septiņas ilgtermiņa sadarbības prioritātes:

- Ilgtermiņa mērķis: Izglītota, radoša, sabiedriski aktīva, sociāli nodrošināta un veselīga sabiedrība

²² Ministru kabineta rīkojums Nr. 967 “Par Bēru, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnēm 2022.-2027. gadam” (2022), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/338304-par-bernu-jaunatnes-un-gimenes-attistibas-pamatnostadnem-20222027gadam>

²³ Izglītības un zinātnes ministrija (2025), “Jaunatnes politikas valsts programma”, vairāk: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunatnes-politikas-valsts-programma>

²⁴ Ministru kabineta rīkojums Nr. 294 Par Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2025.-2027. gadam (2025), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/360735-par-jaunatnes-politikas-istenosanas-planu-20252027gadam>

²⁵ Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (2022) vairāk: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_27234

²⁶ Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā attīstības programma 2021.-2027.gadam (2021) vairāk: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_27250

- Prioritāte 1: Veselīga dzīvesveida, radošas un izglītotas sabiedrības attīstība.
- Prioritāte 2: Mūsdienīga un iedzīvotājiem tuva pārvalde; Sabiedrības pašiniciatīva; Sadarbība; Viedo tehnoloģiju ieviešana.
- Ilgtermiņa mērķis: Pievilcīga un droša vide dzīvei, darbam un atpūtai.
 - Prioritāte 3: Videi draudzīgas un ilgtspējīgas infrastruktūras attīstība.
 - Prioritāte 4: Tīra vide un klimatneitralitāte.
- Ilgtermiņa mērķis: Sadarbībā balstīta ekonomiskā vide, kurā tiek realizēta investīciju piesaiste, digitalizācija un viedo tehnoloģiju izmantošana.
 - Prioritāte 5: Konkurētspējīgas un daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstība.
 - Prioritāte 6: Izglītības, zinātnes un biznesa kompleksa sadarbība; Energoefektivitāte; Inovāciju radīšana un pārnese, viedo tehnoloģiju plaša izmantošana.
 - Prioritāte 7: Vienota tūrisma piedāvājuma attīstība.

Balstoties uz ilgtermiņa prioritātēm, pašvaldību attīstības programmā tiek izstrādātas vidēja termiņa prioritātes. Ventspils valstspilsētai un Ventspils novadam vidēja termiņa attīstības prioritātes noteiktas tādā pašā formulējumā, kā Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgie ilgtermiņa mērķi līdz 2030.gadam. Lai nodrošinātu virzību uz šo prioritāšu sasniegšanu, abas pašvaldības ir noteikušas arī gan kopīgas, gan atsevišķas vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzienus. Kopējie rīcības virzieni ir šādi:

- VTP1 Izglītota, radoša, sabiedriski aktīva, sociāli nodrošināta un veselīga sabiedrība
- RV1 Mūsdienīga un pietiekama visu pakāpju izglītība
 - RV2 Daudzveidīga, intensīva, iedzīvotājus un apmeklētājus saistoša kultūras dzīve
 - RV3 Sabiedrībai tuva un sadarbībā balstīta pārvalde
 - RV4 Progresīvi sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība
 - RV5 Daudzveidīgas sportošanas, aktīvās atpūtas un augstas klases sporta iespējas veselīga dzīvesveida veicināšanai
 - RV6 Kvalitatīva veselība aprūpe
- VTP2 Pievilcīga un droša vide dzīvei, darbam un atpūtai
 - RV7 Kvalitatīvu un komfortablu mājokļu un nekustamā īpašuma attīstība
 - RV8 Augsta vides kvalitāte
 - RV9 Ilgtspējīgas transporta infrastruktūras un mobilitātes iespēju attīstība
 - RV10 Ērts pievilcīgs, inovatīvs publiskās ārtelpas labiekārtojums
 - RV11 Sabiedriskā kārtība un drošība
- VTP3 Sadarbībā balstīta ekonomiskā vide, kurā tiek realizēta investīciju piesaiste, digitalizācija un viedo tehnoloģiju izmantošana
 - RV12 Uzņēmējdarbības attīstība

- RV13 Tūrisma attīstība

VNJRП kontekstā uzmanība tiek vērsta arī tām vidēja termiņa prioritātēm un rīcības virzieniem, kuri noteikti tieši Ventspils novadam:

- VTP1 Veselīga, radoša un līdzdarbīga kopiena
 - RV1 Kopiena
 - RV2 Izglītība un prasmes
 - RV3 Kultūra un kultūrvēsturiskais mantojums
 - RV4 Sports un veselīgs dzīvesveids
 - RV5 Sociālā aizsardzība un veselības aprūpe
 - RV6 Pārvaldība un sadarbība
- VTP2 Ilgtspējīgas dzīves vides un drošas infrastruktūras nodrošināšana
 - RV7 Mobilitāte
 - RV8 Drošība
 - RV9 Inženierinfrastruktūra
 - RV10 Mājokļi un nekustamais īpašums
 - RV11 Vide un publiskā ārtelpa
- VTP3 Labvēlīga vide uzņēmējdarbības attīstībai
 - RV12 Uzņēmējdarbības attīstība
 - RV13 Tūrisms

Lai sasniegtu vidējā termiņa prioritātes, AP minētajiem rīcības virzieniem ir definēti 43 uzdevumi. Attiecībā uz rīcības virzienu uzdevumiem, ar jaunatnes politiku tiešākajā veidā saistīts RV1 uzdevums U.1.3. *Īstenot jaunatnes politiku*, kuram pakārtotas 4 darbības:

- R.1.3.1. Jaunatnes jomas darba pilnveide;
- R.1.3.2. Jauniešu iniciatīvu grupu atbalsts un iesaiste;
- R.1.3.3. Atbalsts bērnu un jauniešu izaugsmei;
- R.1.3.4. Jauniešu nodarbinātības atbalstīšana.

Vienlaikus jāņem vērā, ka ilgtermiņā gandrīz visi AP rīcības virzieni ietekmē arī jaunatnes politikas mērķu sasniegšanu un darba ar jaunatni īstenošanu. Tāpēc jaunatnes politikai nozīmīgi ir arī vairāki citu virzienu uzdevumi, kas minēti rīcības plānā - piemēram, aktivitātes, kas saistītas ar sporta un aktīvās atpūtas iespēju nodrošināšanu, uzņēmējdarbības prasmju attīstīšanu jauniešu vidū, kā arī mājokļu pieejamības veicināšanu reģionā. Šie virzieni tieši ietekmē jauniešu dzīves kvalitāti, piederības sajūtu novadam un motivāciju palikt vai atgriezties pēc mācībām vai darba pieredzes ārpus tā.

Lai nodrošinātu AP noteikto prioritāšu, rīcību un uzdevumu īstenošanu, izstrādāts Ventspils novada investīciju plāns 2021.-2027. gadam, kas kalpo kā instruments pašvaldības budžeta un ārējo finanšu resursu mērķtiecīgai ieguldīšanai attīstības mērķu sasniegšanā. Analizējot investīciju plāna saturu, redzams, ka VNJRП izstrādes brīdī rīcības virziena RV1 Kopiena uzdevumā U.1.3. *Īstenot jaunatnes politiku* nav identificējams neviens plānots vai realizācijā esošs projekts. Tas liecina par potenciāli nepietiekamu resursu novirzīšanu jaunatnes politikas attīstībai un var

radīt tiešas sekas - noteiktais uzdevums var netikt pilnvērtīgi īstenots, tādējādi apdraudot arī paredzēto rezultātu un rādītāju sasniegšanu.

Šāda situācija norāda uz nepieciešamību pārskatīt investīciju prioritātes un nodrošināt mērķtiecīgāku atbalstu darbībām, kas stiprina darbu ar jaunatni un uzlabo jauniešu dzīves kvalitāti novadā, it īpaši, ja pašvaldības stratēģiskajos dokumentos jaunatnes politika ir iezīmēta kā būtisks attīstības virziens.

Papildus VN ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un AP tiek izstrādāti nozaru plānošanas dokumenti. Jaunatnes politiku skar izstrādātā Ventspils novada izglītības nozares attīstības stratēģija 2023. - 2028. gadam. Stratēģijas virsmērķis ir Kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības iespējas visiem pieejamā, atbalstošā un ilgtspējīgā izglītības vidē un tam noteikti 3 rīcības virzieni:

- RV1: Nodrošināt kvalitatīvus un mūsdienīgus izglītības pakalpojumus.
- RV2: Organizēt efektīvu izglītības vides pārvaldību un nodrošināt pārdomātus atbalsta pasākumus.
- RV3: Pilnveidot infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi.

Šo rīcības virzienu sasniegšanai ir izstrādāts rīcības plāns, kurā iepriekš minētajiem rīcības virzieniem ir definēti 39 uzdevumi. Attiecībā uz rīcības virzienu uzdevumiem, ar jaunatnes politiku/ darbu ar jaunatni tiešākajā veidā saistīti sekojoši uzdevumi un tiem noteiktie plānotie rezultāti:

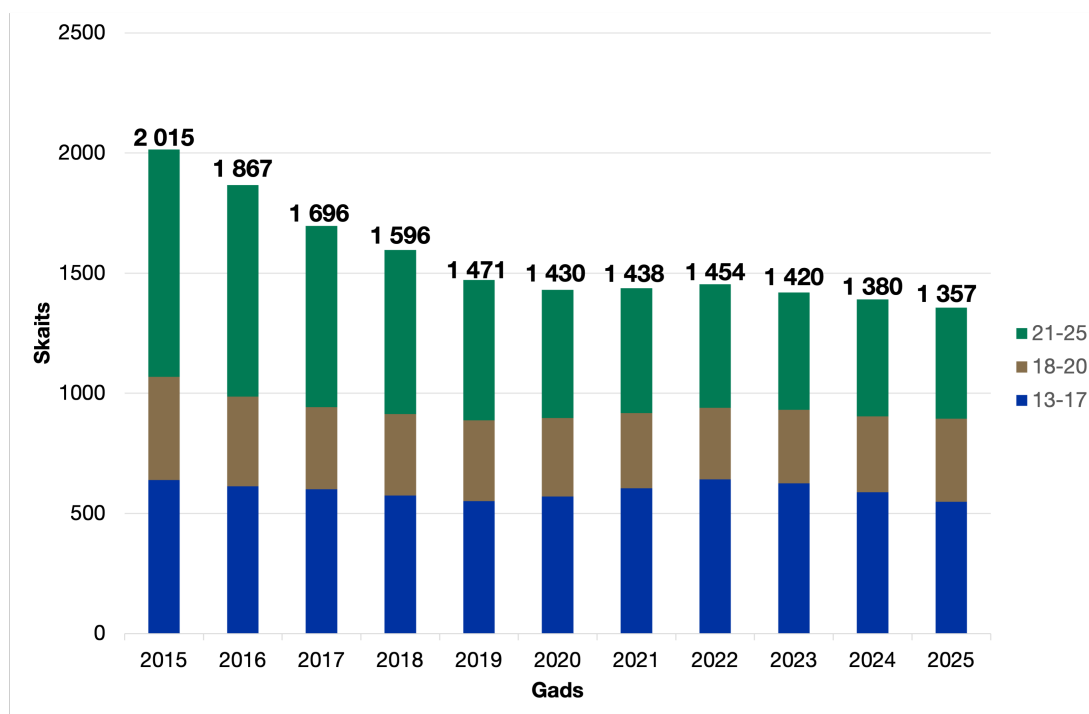
- R-1-12 Stiprināt darbu ar jaunatni un veicināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem visā novada teritorijā
 - Tiek aktualizēts darba ar jaunatni plāns/dokuments, kurā ietverti darba ar jaunatni mērķi, uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un uzdevumu īstenošanai atbilstošs resursu nodrošinājums.
 - Jaunatnes speciālistiem un jaunatnes darbiniekiem ir pieejams metodiskais atbalsts.
 - Pašvaldībā tiek attīstīts digitālais un mobilais darbs ar jaunatni.
 - Pašvaldībā tiek īstenots iekļaujošs darbs ar jaunatni, kas ir pieejams arī jauniešiem ar īpašām vajadzībām.
 - Attīstīta sadarbība ar Ventspils valstspilsētu darba ar jaunatni jomā, t.sk. kopīgi jaunatnes pasākumi, pieredzes apmaiņa, sadarbības projekti, u.tml.
 - Skolās ir izveidotas un darbojas izglītojamo pašpārvaldes un ir ieviesti līdzdalības mehānismi jaunatnes organizāciju līdzdalībai sabiedrisku lēmumu pieņemšanā.
 - Jaunatnes lietu speciālists sadarbojas ar Sociālo dienestu, īstenojot kopīgus projektus PMP riska jauniešiem.
- R-1-13 Organizēt bērnu un jauniešu nometnes saturīgai un izglītojošai brīvā laika pavadīšanai un veselīga dzīvesveida nostiprināšanai.
 - Ventspils novada bērniem un jauniešiem ir iespēja saturīgi pavadīt brīvlaikus, nostiprinot zināšanas un prasmes aktīvā darbībā un atpūtā.
 - Organizēt izglītojošas nometnes/ radošās darbnīcas talantīgiem bērniem un jauniešiem, t.sk. STEM, tehniskās jaunrades jomās.

- Organizēt sporta un aktīvās atpūtas nometnes bērniem un jauniešiem.

Kopumā Ventspils novada attīstības un nozaru plānošanas dokumenti iezīmē jaunatnes politiku kā nozīmīgu attīstības virzienu, uzsverot nepieciešamību stiprināt darbu ar jaunatni sistēmiskumu, pieejamību un kvalitāti visā novada teritorijā. Vienlaikus plānošanas dokumentu un investīciju ietvara analīze rāda, ka jaunatnes politikas īstenošana praksē līdz šim ne vienmēr ir konsekventi sasaistīta ar konkrētiem pasākumiem, projektiem un resursu nodrošinājumu. Tas norāda uz nepieciešamību turpmāk nodrošināt ciešāku saikni starp stratēģiskajos dokumentos noteiktajiem mērķiem un to īstenošanu, lai jaunatnes politika Ventspils novadā tiktu īstenota mērķtiecīgi un ilgtspējīgi.

1.2. Demogrāfiskā situācija un jauniešu statistisks raksturojums

Ventspils novada teritoriālais lielums ir 2 458,6 km², Ventspils novadā ietilpst Piltene pilsēta un 12 pagasti, kas ir apvienoti 6 apvienībās²⁷. 2025. gada sākumā Ventspils novada iedzīvotāju skaits bija 10 295 iedzīvotāji. Pēdējo piecu gadu laikā Ventspils novada iedzīvotājus skaits vidēji ik gadu ir samazinājies par 1,25%. 2015. gada sākumā Ventspils novadā dzīvoja 2 015 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Savukārt 2025. gada sākumā Ventspils novadā dzīvoja kopumā 1357 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem (skat 1.1. att.).

1.1. attēls. Jauniešu skaits Ventspils novadā no 2015. līdz 2025. gadam.

Pēc statistikas datiem novērojams, ka pēdējo 10 gadu laikā ir straujš jauniešu skaita kritums - 2025. gadā Ventspils novadā jauniešu skaits ir par 33% mazāks

²⁷ Ventspils novada pašvaldības nolikums (2023) vairāk: https://ventsipilsnovads.lv/wp-content/uploads/2023/10/PASVALDIBAS-NOLIKUMS-SN_JAUNAIS.pdf

nekā pirms 10 gadiem. Ņemot vērā, ka Ventspils novads ir teritoriāli plašs, būtiski ir vērst uzmanību jauniešu sadalījumam pa pagastiem (skat. 1.1. tab.).

1.1. tabula. Jauniešu skaita statistikas dati Ventspils novadā

	13-15	16-18	19-21	22-25	Kopā 13-25	Iedzīvotāji pavisam	Jauniešu īpatsvars, %	Jauniešu skaita izmaiņas 2024/2019, %
KOPĀ novadā	351	346	307	376	1380	10303	13,4	-6,2
Ances pagasts	17	20	11	16	64	483	13,3	-23,8
Jūrkalnes pagasts	8	8	14	15	45	346	13	-6,3
Piltene	30	34	27	26	117	821	14,3	8,3
Piltenes pagasts	20	16	14	12	62	465	13,3	3,3
Popes pagasts	24	21	23	27	95	821	11,6	-25,2
Puzes pagasts	24	29	17	23	93	706	13,2	0
Tārgales pagasts	55	54	52	65	226	1632	13,8	3,2
Ugāles pagasts	46	56	57	66	225	1800	12,5	-17,9
Usmas pagasts	18	12	9	15	54	458	11,8	-21,7
Užavas pagasts	20	12	14	17	63	459	13,7	0
Vārves pagasts	58	53	41	58	210	1475	14,2	9,4
Ziru pagasts	20	13	13	17	63	427	14,8	12,5
Zlēku pagasts	11	18	15	19	63	410	15,4	-19,2

Novadā kopumā jaunieši veido 13,4% no visiem iedzīvotājiem. Šis rādītājs atšķiras pagastu dalījumā - lielāks tas ir Zlēku, Ziru, Vārves pagastos un Piltenes pilsētā, bet zemāks - Popes, Usmas un Ugāles pagastos. Pēdējo piecu gadu laikā jauniešu skaits novadā kopumā ir samazinājies par 6,2%. Līdzīgs bijis arī novada iedzīvotāju skaita kritums - par 6,9%. Tādēļ jauniešu īpatsvars nav mainījies. Pagastu dalījumā novērojamas izteikti atšķirīgas situācijas. Usmas, Ugāles un Zlēku pagastos jauniešu skaits ir samazinājies par aptuveni piektdaļu, bet Ziru un Vārves pagastos, kā arī Piltenes pilsētā tas ir pieaudzis par aptuveni 10%. No visiem 13-25 gadīgajiem jauniešiem novadā 51% ir vecumā līdz 18 gadiem. Bet vecuma grupu dalījumā novērojama atšķirīga situācija pagastu dalījumā. Lielāks nepilngadīgo jauniešu īpatsvars ir Piltenes, Ances un Puzes pagastos (57%-58%), bet zemāks - Jūrkalnes pagastā (36%), Ugāles (45%), Zlēku (46%), Popes (48%) pagastos²⁸.

Šie dati parāda, ka jauniešu demogrāfiskā struktūra novadā ir ļoti nevienmērīga, un tas prasa elastīgu, vietējām vajadzībām pielāgotu pieeju darba ar jaunatni sistēmas attīstībā, lai nodrošinātu līdzvērtīgas iespējas jauniešiem neatkarīgi no dzīvesvietas.

1.3. Sistēma darba ar jaunatni īstenošanai

Balstoties uz iepriekšējā sadaļā raksturoto demogrāfisko situāciju un jauniešu statistiskajiem rādītājiem, šī nodaļa sniedz pārskatu par institucionālo sistēmu un darba ar jaunatni īstenošanu Ventspils novadā. Tajā aplūkota pašvaldības loma un

²⁸ Ventspils novada pašvaldība, G. Klāsons (2025), "Ventspils novada jauniešu viedokļu izpēte 2025. Socioloģiskās aptaujas rezultātu ziņojums", pilnais pētījuma ziņojums pieejams pielikumā Nr. x.

atbildība jaunatnes politikas īstenošanā, iesaistītās institūcijas, infrastruktūra un sadarbības mehānismi, kā arī galvenie izaicinājumi un attīstības vajadzības.

Institucionālā atbildība un koordinācija

Darba ar jaunatni sistēmu Ventspils novadā veido pašvaldības institūcijas, izglītības iestādes, nevalstiskās organizācijas un kopienu pārstāvji, kas īsteno aktivitātes jauniešu līdzdalības, izaugsmes un labbūtības veicināšanai. Sistēmas darbība balstās Ventspils novada pašvaldības jaunatnes jomas politikas plānā 2021.-2023. gadam, kā arī Ventspils novada AP 2022.-2028. gadam noteiktajos virzienos. 2025. gadā izstrādātais VNJR 2026.-2030. gadam paredz turpināt un stiprināt šīs pieejas, nosakot jaunus sadarbības un koordinācijas mehānismus darba ar jaunatni īstenošanā visā novadā.

Par darba ar jaunatni stratēģisko plānošanu un koordinēšanu atbild Ventspils novada pašvaldības iestāde "Ventspils novada Izglītības pārvalde" (VNIP). Pārvaldes vadītājas vietniece koordinē rīcības plāna īstenošanu un sadarbību ar izglītības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un citām pašvaldības struktūrām.

Pašvaldībā nav izveidots pilnas slodzes JLS amats, tomēr VNIP budžetā paredzēta daļēja (0,35) slodze jaunatnes jomas koordinācijai. Tiešajā darbā ar jauniešiem ir iesaistīti Bērnu un jauniešu iniciatīvu centra "Ligzda" un Puzes jauniešu centra "Avots" darbinieki. "Ligzdas" administratore nodrošina centra ikdienas darbību un aktivitātes jauniešiem, savukārt "Avota" koordinators strādā uz līguma pamata, organizējot aktivitātes un pasākumus jauniešiem Puzes pagastā un tuvākajā apkārtnē.

Darba ar jaunatni jautājumu koordinēšanai un izvērtēšanai pašvaldībā darbojas Bērnu un jaunatnes lietu komisija, kas ir konsultatīva un koordinējoša institūcija. Komisija apvieno pārstāvjus no izglītības, kultūras un sociālās jomas, izvērtē jauniešu vajadzības, sniedz priekšlikumus pašvaldības lēmumu pieņemšanai un veicina starpnozaru sadarbību jaunatnes politikas īstenošanā.

Ventspils novadā nav izveidota jauniešu dome, tomēr jaunieši ir pārstāvēti skolēnu pašpārvaldēs visās novada izglītības iestādēs. Skolu pašpārvaldes darbojas kā galvenais līdzdalības mehānisms vietējā līmenī, īstenojot aktivitātes, aptaujas un iniciatīvas skolēnu interešu un vajadzību pārstāvībai. Jauniešu līdzdalības jomu papildina nevalstisko organizāciju aktivitātes, īpaši biedrības "MUMS" un "Puzes attīstības veicināšanas biedrības "Niedre" īstētie projekti, kas rosina jauniešu aktivitāti, iesaisti kopienas dzīvē un pilsoniskās līdzdalības prasmes.

Infrastruktūra un resursi darbam ar jaunatni

Darbs ar jaunatni notiek vairākās vietās visā novadā, nodrošinot jauniešiem iespējas tikties, radoši izpausties un piedalīties dažādās aktivitātēs. Puzes pagasta jauniešu centrs "Avots" un Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Ligzda" Vārvē ir galvenie pašvaldības jauniešu centri, kas piedāvā neformālās izglītības aktivitātes, tematiskos pasākumus, darbnīcas un iniciatīvu projektu īstenošanu. Papildus jauniešiem pieejamas telpas kultūras namos un izglītības iestādēs, kas tiek izmantotas gan pasākumiem, gan brīvā laika pavadīšanai.

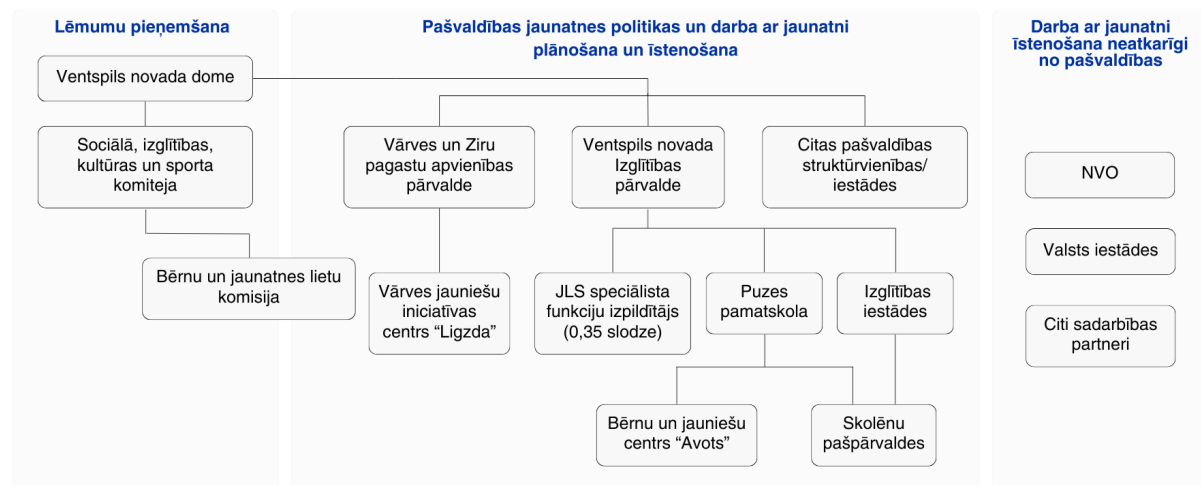
Ventspils novadā ir attīstīta sporta un interešu izglītības infrastruktūra, kas veicina jauniešu iesaisti aktīvā un jēgpilnā brīvā laikā. Katrā pagastā pieejama sporta infrastruktūra, tostarp skeitparki (Vārvē, Ventavā un Tārgalē), sporta laukumi un zāles. Interese izglītības programmas darbojas visās skolās — no mākslas un deju kolektīviem līdz tehniskās jaunrades un robotikas pulciņiem.

Jauniešu iniciatīvas pašvaldība finansiāli atbalsta, piešķirot līdz 5000 eiro gadā projektu konkursa formā. Līdzekļi tiek izmantoti jauniešu organizētu pasākumu, iniciatīvu un projektu īstenošanai visā novadā. Darbu ar jaunatni finansē pašvaldības budžets, kā arī tiek piesaistīts valsts un ES finansējums, tostarp programmas “Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās”, “Proti un Dari 2.0” un “Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī”.

Sadarbības tīkls un atbalsta sistēma

Ventspils novadā darbā ar jaunatni iesaistītas vairākas institūcijas - izglītības iestādes, sociālie dienesti, nevalstiskās organizācijas un pagastu kultūras nami. Sociālais dienests nodrošina jauniešiem atbalsta un rehabilitācijas pakalpojumus, tostarp mentoru piesaisti projektā “Proti un Dari 2.0” un sadarbību ar Pusaudzū resursu centru. Šie pasākumi palīdz stiprināt sociālo atbalstu jauniešiem, īpaši tiem, kas pakļauti sociālā riska faktoriem vai atrodas grūtākās dzīves situācijās.

Jauniešu iesaistei sabiedriskajā dzīvē tiek veicināts brīvprātīgais darbs, ko pagastu līmenī organizē izglītības un kultūras iestādes, taču šobrīd nav izveidota centralizēta koordinācijas vai uzskaites sistēma. Tāpat novadā vēl nav attīstīts mobilais darbs ar jaunatni, kas ļautu sasniegt jauniešus attālākās un mazāk apdzīvotās teritorijās.

1.2. attēls. Pašvaldības institucionālā sistēma darbam ar jaunatni.

Plašāku informāciju par sistēmu darbā ar jaunatni skatīt 2. pielikumā.

1.4. Jauniešu aptaujas rezultāti

No 2024. gada 20. novembra līdz 2025. gada 8. februārim tika īstenots pētījums “Ventspils novada jauniešu viedokļu izpēte 2025. Socioloģiskās aptaujas

rezultātu ziņojums”, kura mērķis bija iegūt Ventspils novada jauniešu - to, kuri dzīvo, mācās, strādā vai pavada brīvo laiku novadā - statistisku un socioloģisku raksturojumu. Aptaujas ietvaros savu viedokli pauda 246 jaunieši vecumā no 13 līdz 18 gadiem.

Šī aptauja ir neatņemama jaunatnes politikas īstenošanas plāna sastāvdaļa, jo tās rezultāti sniedz pierādījumus balstītu ieskatu jauniešu vajadzībās, pieredzē un izaicinājumos. Tieši jauniešu viedoklis kalpo kā pamats, lai definētu atbilstošus un mērķtiecīgus pasākumus, novērstu identificētās problēmas un efektīvi plānotu resursu ieguldījumu. Turklāt šie dati palīdz stiprināt jauniešu līdzdalību politikas veidošanā, nodrošinot, ka pašvaldības lēmumi tiek pieņemti, balstoties uz reālām un aktuālām jauniešu interesēm un dzīves situācijām.

Galvenie secinājumi, kas izriet no pētījuma ir:

- Absolūtais vairākums (73%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Tai skaitā 39% jauniešu snieguši izteikti pozitīvus vērtējumus, kamēr 27% jauniešu bijuši kritiski savos vērtējumos.
- Jaunieši galvenokārt uzskata, ka viņu pašvaldībā nav pietiekami daudz izklaides, izglītības un darba iespēju. Trūkst organizētu aktivitāšu un vietu, kur socializēties, īpaši ziemas sezonā. Arī sabiedriskais transports un ceļu stāvoklis ir būtiskas problēmas. Tāpat daļa jauniešu saskaras ar mobingu un jūtas nedroši savā vidē. Jaunieši vēlas lielāku pašvaldības atbalstu un vairāk iespēju, lai justos iesaistīti un piederīgi savai dzīvesvietai.
- 84% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no anketā iekļautajām aktivitātēm. Savukārt 16% nav piedalījušies nevienā no aktivitātēm gada ietvaros. 36% jauniešu iesaistās sporta aktivitātēs ārpus skolas. 25% apmeklē kultūras pasākumus, bet 24% piedalās amatiermākslā. Brīvprātīgo darbu ir veikuši 20% jauniešu, bet aktivitātes jauniešu centros apmeklējuši 16%. Izteikti retāk jaunieši piedalās tālākizglītībā - to darījuši tikai 7% jauniešu.
- Kā iemesli, kādēļ jaunieši vairāk neiesaistās dažādās ārpusskolas aktivitātēs, visbiežāk tiek minēts laika trūkums (50%), pārāk liela slodze mācībās (30%), intereses trūkums par piedāvātajām aktivitātēm (23%) un transporta problēmas (22%). Katrs piektais jaunietis norādījis arī, ka viņam trūkst informācijas (20%). Vērts uzmanību pievērst arī tādiem iemesliem kā finansiāli ierobežojumi (tos norāda 13%), kā arī vecumam atbilstošu aktivitāšu trūkums (17%).
- Jaunieši vēlas daudzveidīgas aktivitātes, kas piedāvātu ne tikai izklaidi, bet arī izaugsmes iespējas. Viņi izrāda vēlmi pēc: sporta un aktīvas atpūtas iespējām (īpaši skeitparka, sporta zāļu un baseina); kultūras pasākumiem un radošajām darbnīcām; neformālām vietām, kur socializēties un organizēt pasākumus; ekskursijām un dabas pārgājieniem; lielākiem pasākumiem, piemēram, festivāliem un koncertiem. Daudzi jaunieši meklē arī iespējas attīstīt savas prasmes un mācīties ārpus skolas.

- Ir tikai divas aktivitātes, par kurām puse jauniešu novērtē, ka ir lielas vai visas iespējas - iesaistīties sporta aktivitātēs ārpus skolas (53% vērtē, ka ir lielas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (48%). Visu pārējo aktivitāšu aspektā mazāk nekā puse jauniešu novērtē, ka iespējas tajos ir lielas.
- Salīdzinoši pozitīvāk tiek vērtētas iespējas iesaistīties interešu izglītības pulciņos (45%), piedalīties skolēnu pašpārvaldē (44%), apmeklēt aktivitātes jauniešu mājās/centros (42%), iegūt informāciju par jauniešu iespējām novadā (42%), apmeklēt kultūras aktivitātes ārpus skolas (42%), kā arī piedalīties amatiermākslā (40%).
- Vismazākie iespēju vērtējumi ir iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts un pašvaldības līmenī, kā arī savā izglītības iestādē. Zems ir vērtējums arī par iespējām iesaistīties tālākizglītībā un neformālās izglītības programmās.
- Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām Ventspils novadā jaunieši visbiežāk norādījuši aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus (42%), skolā izvietotos plakātus un informāciju (42%), e-klasi, mykoob (41%), kā arī skolotāju un skolas darbinieku sniegto informāciju (40%).
- Vaicāti, vai ir saskārušies ar kādām mentālās veselības situācijām, visbiežāk jaunieši norādījuši ir pārāk lielu slodzi mācībās (42%), aizkaitināmību, dusmām (38%), bezmiegu (36%), problēmām ar ēšanu vai svaru (34%), pārāk ilgu datora vai sociālo tīklu lietošanu (34%). Kopumā - aptuveni katrs trešais jauniešis ir norādījis uz kādām izteiktām mentālās veselības problēmām kā trauksme (23%), nomāktība (23%), pamestības sajūta (24%). Tai skaitā 13% minējuši, ka ir bijušas pašnāvības domas.
- Tikai 40% novērtē, ka viņiem ir pieejams nepieciešamais atbalsts. 37% apgalvo, ka atbalsts nav pieejams, un vēl 24% nevar sniegt konkrētu novērtējumu.
- Visbiežāk palīdzību jaunieši meklē tuvāko lokā (draugi, ģimene, radnieki, arī skolotāji), izteikti reti - pie speciālistiem. Aptaujas dati neļauj spriest, vai speciālistu palīdzība būtu nepieciešama biežāk, vai arī tie ir informētības, speciālistu pieejamības vai citi iemesli.
- Tie, kuri bija apmeklējuši kādus speciālistus, tika lūgti novērtēt, vai tas ir palīdzējis. 46% novērtē, ka ir palīdzējis, 25%, ka nav palīdzējis, bet 29% nav varējuši sniegt konkrētu novērtējumu.
- Lielākā daļa jauniešu uzskata, ka viņiem ir svarīgi būt saprastiem un uzklausi, taču ne visi meklē profesionālu palīdzību - viņi dod priekšroku sarunām ar draugiem vai ģimeni. Daļa jauniešu atzīst, ka nezina, kāds atbalsts viņiem būtu nepieciešams, kas var norādīt uz emocionālu apjukumu vai/un informācijas trūkumu. Ir arī tādi, kas dod priekšroku palikt vienatnē vai vispār nesaredz vajadzību pēc atbalsta.
- Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Ventspils novadu, tikai 33% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 27% noliedzošu. Savukārt 41% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

- Lielākā daļa jauniešu neredz savu nākotni esošajā novadā galvenokārt iespēju trūkuma dēļ: ierobežotas karjeras un izglītības iespējas, vēlme pēc lielākas dinamikas un attīstības.

Aptaujas rezultāti kalpo kā nozīmīgs instruments, lai Ventspils novada pašvaldība varētu mērķtiecīgi attīstīt jaunatnes politiku, balstoties tieši jauniešu paustajās vajadzībās un prioritātēs. Šāda datu analīze ļauj ne vien precīzāk pielāgot esošos pakalpojumus, bet arī veidot jaunus risinājumus, kas veicina izglītības, nodarbinātības, brīvā laika un līdzdalības iespēju pieejamību.

1.5. Darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu pētījums

Laika posmā no 2025. gada marta līdz augustam Ventspils novadā notika trīs starpinstitucionālas speciālistu darba grupas, kuru mērķis bija identificēt jauniešu vajadzības, aktuālos izaicinājumus un iespējamus risinājumus jaunatnes politikas plāna izstrādei. Diskusijās piedalījās izglītības iestāžu pārstāvji, sociālie darbinieki, nevalstisko organizāciju līderi, kopienu koordinatori un citi profesionāļi, kuri ikdienā strādā ar jauniešiem vai ietekmē viņu labbūtību. Viņu sniegtās atziņas kļuva par būtisku pamatu turpmāko prioritāšu un rīcības virzienu noteikšanai.

Darba grupās atkārtoti iezīmējās virkne kopīgu tēmu, kas atspoguļo gan demogrāfiskās tendences, gan sistēmiskas nepilnības, gan augošu nepieciešamību stiprināt jauniešu līdzdalību un atbalstu pagastos. Speciālisti uzsvēra, ka jauniešu vajadzības Ventspils novadā ir daudzveidīgas, un risinājumiem jābūt lokāli pielāgotiem, balstītiem ciešā sadarbībā un pārdomātā koordinācijā.

No visām diskusijām izkristalizējās šādi būtiskākie secinājumi:

- Jaunatnes jomas koordinatora nepieciešamība - pašlaik novadā nav pilnas slodzes speciālista, kas koordinē darbu ar jauniešiem. Darba grupas uzsvēra, ka koordinators ir būtisks, lai nodrošinātu vienotu sistēmu, atbalstu skolām un pagastiem, starpinstitūciju sadarbību un jaunatnes politikas konsekventu ieviešanu.
- Jauniešu skaita samazināšanās - turpinās demogrāfiskā lejupslīde, kas ietekmē jauniešu iesaisti, aktivitāšu ilgtspēju un vietējo kopienu attīstību. Nepieciešmas domāt par ilgtermiņa risinājumiem, kā jauniešiem nodot piederības un misijas sajūtu atgriezties Ventspils novadā.
- Skolēnu pašpārvalžu kā galvenā jauniešu līdzdalības mehānisma stiprināšana - speciālisti norādīja, ka skolēnu pašpārvaldes ir centrālais jauniešu demokrātijas un iniciatīvu virzītājspēks. Tām nepieciešams mērķtiecīgs metodiskais atbalsts, resursi un lielāka integrācija pašvaldības lēmumu procesos.
- Atbalsta pieejamība pagastos - ņemot vērā novada plašo ģeogrāfisko pārklājumu, pagastu jauniešiem bieži nav iespēju piedalīties aktivitātēs, kas norisinās citās novada teritorijās. Tāpat ir plašs skaits jauniešu, kas dzīvo nomaļākās teritorijās, no kurām pat ciemati ir grūti aizsniedzami. Nepieciešamas vietējās aktivitātes, mobilais darbs ar jaunatni un alternatīvi risinājumi, kas nodrošina vienlīdzīgu pieejamību.

- Labāk organizēta informācijas aprīte, izmantojot skolēnu pašpārvaldes kā komunikācijas tiltus - jaunieši nereti neuzzina par pieejamajiem pasākumiem un iniciatīvām. Skolēnu pašpārvaldes tika atzīmētas kā nozīmīgs starpnieks starp skolu, jauniešiem un pašvaldību.
- Karjeras un uzņēmējspējas attīstīšana, izmantojot skolēnu pašpārvaldes kā jauniešu iniciatīvu platformu - jauniešiem ir nepieciešams vairāk iespēju praktiski attīstīt savas prasmes. Pašpārvaldes var kļūt par vidi, kur jaunieši trenē līderību, projektu vadību un iniciatīvu īstenošanu.
- Jauniešu līdzdalības kultūras attīstīšana tieši caur skolēnu pašpārvaldēm - lai jaunieši piedalītos lēmumu pieņemšanā un kopienas iniciatīvās, viņiem jādod droša, atbalstoša vide, kur pilnveidot savas idejas. Pašpārvaldes var būt galvenā vieta, kur šīs prasmes attīstīt ilgtspējīgi un koordinēti.
- Nepieciešamība uzlabot starpinstitūciju sadarbību - jauniešu problēmas bieži ir komplekss jautājums, tāpēc risinājumiem jābūt kopīgiem. Speciālisti izteica vēlmi pēc regulāras komunikācijas platformas vai kanāla.
- Atbalsts jauniešiem ar mazākām iespējām un mentālās labbūtības stiprināšana - speciālisti norādīja uz emocionālās veselības izaicinājumiem, motivācijas trūkumu un vajadzību pēc preventīviem un pieejamiem atbalsta risinājumiem pagastos.

1.6. Izaicinājumi un attīstības vajadzības darbā ar jaunatni Ventspils novadā

Esošās situācijas analīze liecina, ka Ventspils novadā ir izveidota pamata sistēma darbam ar jaunatni, taču tās tālākai pilnveidei nepieciešams risināt vairākus izaicinājumus un stiprināt noteiktas attīstības jomas.

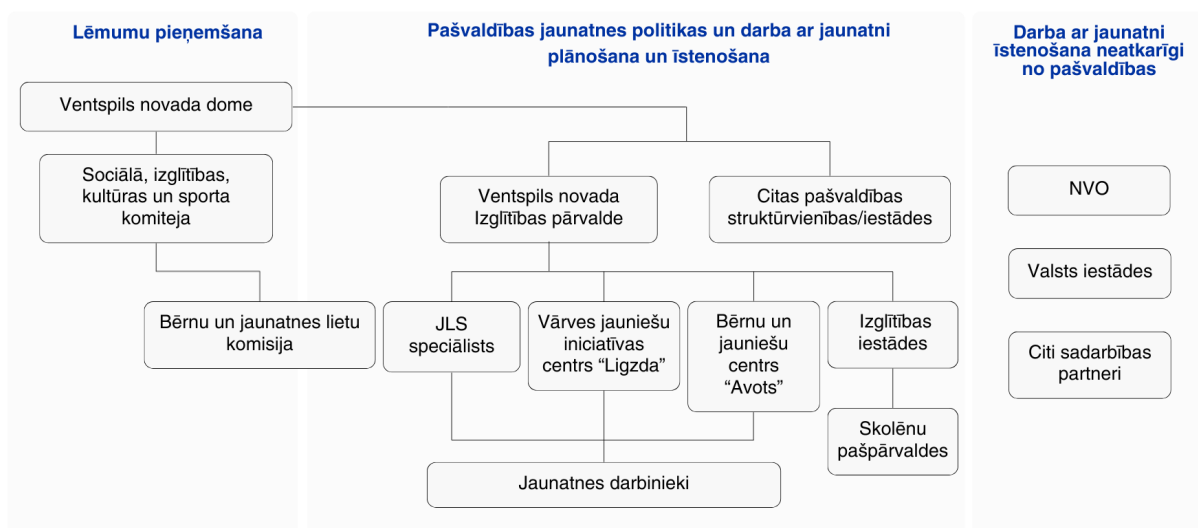
Galvenie izaicinājumi un attīstības vajadzības ir šādi:

- Personāla kapacitāte: trūkst pilnas slodzes JLS un vienota darba ar jaunatni darbinieku tīkla, kas nodrošinātu koordinētu un kvalitatīvu darbu visā novadā;
- Koordinācijas stiprināšana: nepieciešama skaidrāka atbildības sadale, regulāra informācijas apmaiņa un sadarbības mehānisms starp pašvaldības iestādēm, skolām, kultūras un sociālajiem dienestiem;
- Jauniešu līdzdalības veicināšana: jāveido strukturētas iespējas jauniešu pārstāvniecībai pašvaldības līmenī;
- Brīvprātīgā un mobilā darba ar jaunatni attīstība: nepieciešama koordinēta pieeja, kas nodrošina jauniešu iesaisti visos pagastos, īpaši attālākajās teritorijās;
- Datu un kvalitātes vadība: jāpilnveido sistēma jauniešu vajadzību un darba ar jaunatni rezultātu izvērtēšanai, izmantojot statistikas, aptauju un pašvērtējuma datus;
- Infrastruktūras attīstība: jānodrošina vienmērīga jauniešu centru un aktivitāšu pieejamība.

Darba ar jaunatni turpmākā attīstība Ventspils novadā ir saistīta ar institucionālās kapacitātes stiprināšanu, starpinstitucionālas sadarbības un jauniešu līdzdalības stiprināšanu, lai nodrošinātu kvalitatīvu un ilgtspējīgu jaunatnes politikas īstenošanu visā novada teritorijā.

Apkopojot iepriekš minētos izaicinājumus un attīstības vajadzības, var secināt, ka Ventspils novadā ir izveidoti būtiski priekšnoteikumi kvalitatīva darba ar jaunatni īstenošanai, tomēr joprojām pastāv nepieciešamība pēc sistemātiskākas, mērķtiecīgākas un uz rezultātiem vērstas pieejas. Tuvākajos gados būtiski ir stiprināt institucionālo kapacitāti, veidot vienotu sadarbības tīklu starp pašvaldības iestādēm, izglītības, kultūras un sociālās jomas pārstāvjiem, kā arī nodrošināt līdzvērtīgas iespējas jauniešiem visos pagastos. Tāpat nozīmīgi ir turpināt darbu pie jauniešu līdzdalības mehānismu un brīvprātīgā darba sistēmas pilnveides, stiprinot jauniešu aktīvu iesaisti kopienas dzīvē un lēmumu pieņemšanā.

Esošās situācijas analīzē tika konstatēts, ka pašreizējā darba ar jaunatni struktūra Ventspils novadā ir sadrumstalota un bez skaidri noteiktas atbildības sadales starp iesaistītajām institūcijām. Iztrūkst arī speciālistu amatu un vienotas koordinācijas funkcijas, kas nodrošinātu jaunatnes politikas īstenošanu visos pagastos vienlīdzīgā kvalitātē. Lai uzlabotu sistēmas efektivitāti un caurskatāmību, ir izstrādāts piedāvājums jaunatnes jomas struktūras pilnveidei, kas atspoguļo galvenos līmeņus un sadarbības saites starp pašvaldības iestādēm, jauniešu centriem, izglītības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un pašiem jauniešiem.

1.3. attēls. Piedāvātā darba ar jaunatni struktūra Ventspils novadā.

Pamatojoties uz identificētajām vajadzībām un novada attīstības virzieniem, nākamajā nodaļā ir noteikti ilgtermiņa mērķi, vīzija un prioritātes kvalitatīvas, iekļaujošas un uz jauniešu vajadzībām balstītas jaunatnes politikas īstenošanai visā novadā.

2. Stratēģiskie mērķi un uzdevumi

Stratēģiskā daļa nosaka Ventspils novada jaunatnes politikas ilgtermiņa virzienu, kas balstīts uz vietējās kopienas jauniešu vajadzībām, līdzšinējo pieredzi darbā ar jaunatni un nacionālās politikas pamatprincipiem. Tā paredz mērķtiecīgu un uz sadarbību balstītu pieeju, lai stiprinātu jaunatnes jomas kvalitāti, koordināciju un pieejamību visā novada teritorijā.

Šīs daļas izstrādē izmantoti Ventspils novada AP 2022.-2028. gadam, Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035. gadam un citu nozaru plānošanas dokumentu virzieni, kā arī jauniešu vajadzību izpētes un speciālistu viedokļu rezultāti. Stratēģiskie uzstādījumi veidoti, ņemot vērā arī valsts un ES līmeņa jaunatnes politikas prioritātes, kas uzsver kvalitatīva un iekļaujoša darba ar jaunatni nozīmi reģionos.

Ventspils novada jaunatnes politikas vīzija: Ventspils novads - atbalstoša, droša un iespēju pilna vide, kur jaunieši var attīstīt savas prasmes, īstenot iniciatīvas un veidot piederību savai kopienai, izvēloties dzīvot, strādāt un atgriezties savā novadā.

Ventspils novada jaunatnes politikas stratēģiskais mērķis: Stiprināt kvalitatīvu un ilgtspējīgu darbu ar jaunatni, kas efektīvi izmanto pieejamos resursus un nodrošina līdzvērtīgas iespējas visiem jauniešiem neatkarīgi no viņu dzīvesvietas, radot vidi, kurā jaunieši var pilnvērtīgi piedalīties kopienas dzīvē, attīstīt prasmes un iegūt pieredzi, kas stiprina viņu ilgtermiņa piederību un motivāciju dzīvot Ventspils novadā.

Pamatojoties uz Ventspils novada attīstības stratēģiskajos dokumentos noteiktajām prioritātēm, kā arī izvērtējot jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu paustos viedokļus, VNJPĪP 2026.-2030. gadam ietvaros ir definētas četras prioritātes. Šīs prioritātes atspoguļo pašvaldības apņemšanos veidot atbalstošu, iekļaujošu un attīstību veicinošu vidi visiem novada jauniešiem, nodrošinot līdzsvarotu pieeju iespējām neatkarīgi no viņu dzīvesvietas, sociālā statusa vai interesēm.

Noteiktās prioritātes un to uzdevumi ir šādi:

- P: Sociālās integrācijas un atbalsta veicināšana dažādu sociālo grupu jauniešiem;
U: Veidot iekļaujošu un atbalstošu vidi, kas stiprina jauniešu piederības sajūtu kopienai un nodrošina dažādu jauniešu grupu pilnvērtīgu integrāciju sabiedrībā.
- P: Saturīga, lietderīga un pieejama brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana visos Ventspils novada pagastos;
U: Dažādot un attīstīt brīvā laika piedāvājumu, kas ir piemērots dažādām vecuma grupām, interesēm un pieejams visā novada teritorijā.
- P: Jauniešu iniciatīvu veicināšana un atbalsts pilsoniskajai aktivitātei un pašizpausmei;

U: Sekmēt ilgtspējīgu un kvalitatīvu darbu ar jaunatni, kas iedrošina jauniešus īstenot savas idejas un aktīvi iesaistīties kopienas dzīvē.

- P: Jauniešu nodarbinātības veicināšana un atbalsts karjeras prasmju attīstībai.

U: Sekmēt jauniešu informētību par nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējām, kā arī attīstīt prasmes, kas nepieciešamas darba tirgū un patstāvīgai dzīvei.

Šīs prioritātes ir pamats konkrētu darbību izstrādei, lai veidotu mērķtiecīgu, uz jauniešu vajadzībām balstītu jaunatnes politikas īstenošanu visā novada teritorijā. Prioritātes izvirzītas saskaņā iepriekš dokumentā minētajiem Ventspils novada pašvaldības, Latvijas un ES stratēģiskajiem dokumentiem un to savstarpējā sasaiste apkopota zemāk esošajā tabulā.

2.1. tabula. Ventspils novada pašvaldības īstenošanas plāna prioritātes un to sasaiste ar citu plānošanas dokumentu prioritātēm

Ventspils novada pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2026.-2030. gadam	Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā attīstības programma 2021.-2027.gadam	Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.-2027. gadam	Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019 - 2027. gadam
Sociālās integrācijas un atbalsta veicināšana dažādu sociālo grupu jauniešiem	Veselīga, radoša un līdzdarbīga kopiena Ilgtspējīgas dzīves vides un drošas infrastruktūras nodrošināšana	Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana un vienlīdzīgu iespēju stiprināšana.	Iespēju paplašināšana - sniegt jauniešiem atbalstu, lai viņi varētu uzņemties atbildību par savu nākotni un attīstību
Saturīga, lietderīga un pieejama brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana visos Ventspils novada pagastos	Veselīga, radoša un līdzdarbīga kopiena Ilgtspējīgas dzīves vides un drošas infrastruktūras nodrošināšana	Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana un vienlīdzīgu iespēju stiprināšana.	Iespēju paplašināšana - sniegt jauniešiem atbalstu, lai viņi varētu uzņemties atbildību par savu nākotni un attīstību Saikņu veidošana - stiprināt solidaritāti, mobilitāti un pieredzes apmaiņu jauniešu vidū Eiropā un ārpus tās

2.1. tabulas turpinājums

Ventspils novada pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2026.-2030. gadam	Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā attīstības programma 2021.-2027.gadam	Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.-2027. gadam	Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019 - 2027. gadam
Jauniešu iniciatīvu veicināšana un atbalsts pilsoniskajai aktivitātei un pašizpausmei	Veselīga, radoša un līdzdarbīga kopiena Ilgtspējīgas dzīves vides un drošas infrastruktūras nodrošināšana	Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana;	Līdzdalība - sekmēt aktīvu un jēgpilnu jauniešu iesaisti sabiedrības un politikas procesos;
Jauniešu nodarbinātības veicināšana un atbalsts karjeras prasmju attīstībai	Labvēlīga vide uzņēmējdarbības attīstībai	Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana;	Iespēju paplašināšana - sniegt jauniešiem atbalstu, lai viņi varētu uzņemties atbildību par savu nākotni un attīstību.

Jaunatnes politikas īstenošanā būtisks elements ir darbs ar jaunatni, jo tas tiešā veidā ietekmē jauniešu iespējas attīstīties, iesaistīties un justies piederīgiem savam novadam. Saskaņā ar Jaunatnes likumu darbs ar jaunatni definēts kā “uz jauniešiem vērsts mērķtiecīgs un organizēts sabiedrības labā veicams profesionāls vai brīvprātīgs darbs, kas sniedz iespēju jauniešiem iegūt zināšanas un prasmes, attīstīt attieksmes un vērtības, kā arī veicina jauniešu aktīvu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē”.²⁹

Tieši no darba ar jaunatni kvalitātes ir atkarīga visu iepriekš minēto jaunatnes politikas prioritāšu sasniegšana.

Ņemot vērā Ventspils novada ģeogrāfiskās īpatnības, kur jaunieši dzīvo dažādās, bieži attālās un iedzīvotāju skaita ziņā mazās kopienās, būtiska nozīme darba ar jaunatni pieejamības nodrošināšanā ir teritoriālajai līdzsvarotībai. Pašlaik aktīvākais darbs ar jaunatni notiek tajās apdzīvotajās vietās, kur koncentrējas lielāks iedzīvotāju un jauniešu skaits, taču svarīgi ir stiprināt arī darba ar jaunatni klātbūtni pagastos un mazākos ciemos, kur jaunieši nereti ir pakļauti lielākam sociālās izolācijas un iespēju trūkim.

Šajā kontekstā kā īpaši nozīmīgs attīstības virziens iezīmējas mobilais darbs ar jaunatni, kas ļautu mērķtiecīgi sasniegt jauniešus viņu dzīvesvietā, organizējot dažādas aktivitātes, atbalstot viņu iniciatīvas un veicinot kopienu iesaisti. Mobilā darba ar jaunatni forma vienlaikus kalpotu arī kā platforma uzņēmējspēju attīstīšanai,

²⁹ Jaunatnes likums (2008), vairāk: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

līdzdalības sekmēšanai un sadarbības veidošanai starp jauniešiem dažādās novada vietās.

Tāpat būtiska ir starpdisciplināra pieeja darba ar jaunatni plānošanā un īstenošanā, sadarbojoties ar sociālajiem dienestiem, izglītības iestādēm, kultūras namiem, sporta jomas pārstāvjiem, pašvaldības policiju un nevalstiskajām organizācijām. Šāda pieeja nodrošina vienotu izpratni par jauniešu vajadzībām un daudzpusīgāku atbalstu viņu personības un sabiedriskās aktivitātes attīstībā.

Lai īstenotu šos darba ar jaunatni virzienus kvalitatīvā un koordinētā veidā, nepieciešams stiprināt cilvēkresursus novadā, tostarp nodrošināt pastāvīgu JLS amatu pašvaldībā. Šāda amata esamība būtu būtisks solis sistemātiskas jaunatnes politikas īstenošanā, ļaujot sekmīgāk koordinēt aktivitātes, sniegt metodisko atbalstu iesaistītajām institūcijām un veidot ilgtspējīgu sadarbību starp pašvaldību, kopienām un jauniešiem.

Lai no stratēģiskās ieceres pārietu uz praktisku īstenošanu, būtiski ir noteikt skaidrus uzdevumus, resursus un sasniedzamos rezultātus. VNJPĪP izstrādāti noteikti uzdevumi prioritāšu sasniegšanai un rezultatīvie rādītāji regulārai situācijas analīzei.

3. Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu

Ventspils novada jaunatnes politikas īstenošana ir tieši saistīta ar pašvaldības budžeta plānošanu un pieejamajiem finanšu resursiem. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un ilgtspējīgu darbu ar jaunatni, nepieciešams paredzēt stabilu un mērķtiecīgu finansējumu gan institucionālā līmenī, gan jauniešu vajadzībās balstītu aktivitāšu un pasākumu īstenošanai.

Dokumentā noteiktās prioritātes - sociālās integrācijas un atbalsta veicināšana dažādu sociālo grupu jauniešiem, saturīga, lietderīga un pieejama brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana visos Ventspils novada pagastos, jauniešu iniciatīvu veicināšana un atbalsts pilsoniskajai aktivitātei un pašizpaušmei, jauniešu nodarbinātības veicināšana un atbalsts karjeras prasmju attīstībai - ir tieši saistītas ar budžeta plānošanu. To īstenošanai nepieciešams paredzēt finanšu resursus, kas ļautu realizēt noteiktos uzdevumus un sasniegt mērķus.

Ņemot vērā, ka jaunatnes politika ir horizontāla politika, tās īstenošanā iesaistītas vairākas pašvaldības iestādes. Finansējums darbam ar jaunatni veidojas no vairāku budžeta programmu līdzekļiem - izglītības, kultūras, sporta, sociālā atbalsta, sabiedrības līdzdalības un citiem. Nozīmīga loma ir pašvaldības JLS, kurš koordinē darbu ar jaunatni un nodrošina, ka finanšu resursi tiek izmantoti saskaņā ar plānā noteiktajām prioritātēm.

Šī dokumenta kontekstā, vērtējot budžeta ietekmi, būtiskākās pozīcijas ir:

- atalgojums - JLS atalgojums un citu speciālistu darba laiks, kas daļēji saistīts ar darbu ar jaunatni funkcijām;
- infrastruktūra - jauniešu telpu un interešu izglītības, kultūras un sporta iestāžu izmantošana darbam ar jauniešiem;
- aktivitātes un programmas - pašvaldības finansēti pasākumi jauniešiem, neformālās izglītības aktivitātes, nometnes un jauniešu forumi;
- jauniešu iniciatīvu atbalsts - finansējums jauniešu projektu konkursiem, kas nodrošina iespēju pašiem jauniešiem īstenot savas idejas;
- ārējais finansējums - valsts programmu, ES fondu un citu projektu līdzekļi, kas papildina pašvaldības ieguldījumu.

Papildus pašvaldības pamata finansējumam, būtiska nozīme ir ārējo resursu piesaistei, īpaši izmantojot Jaunatnes politikas valsts programmas, Erasmus+, Eiropas Solidaritātes korpusa, kā arī citu projektu iespējas. Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām un jauniešu grupām ir nozīmīgs priekšnoteikums papildu resursu apguvei un daudzveidīgu aktivitāšu nodrošināšanai.

Ilgadējā budžeta plānošanas procesā tiek pārskatīts finansējuma apjoms darbam ar jaunatni, ņemot vērā pašvaldības finansiālās iespējas, izvirzītās prioritātes un pieejamos ārējos resursus. Šāda pieeja nodrošina, ka jaunatnes politikas attīstība tiek īstenota gan ar pašvaldības līdzekļiem, gan efektīvi izmantojot ārējo finansējumu, tādējādi stiprinot darbu ar jaunatni sistēmas ilgtspēju un kvalitāti.

4. Ieviešanas uzraudzības kārtība

Lai nodrošinātu VNJPĪP mērķtiecīgu un efektīvu ieviešanu, būtiska ir tā regulāra uzraudzība un izvērtēšana. Tā ir nozīmīga īstenošanas sastāvdaļa, kas ļauj sekot līdzi noteikto prioritāšu īstenošanas gaitai, izvērtēt progresu, identificēt izaicinājumus un nepieciešamības gadījumā pielāgot rīcības virzienus un resursus atbilstoši aktuālajai situācijai.

VNJPĪP uzraudzības un izvērtēšanas mērķis ir nodrošināt atklātu, datu balstītu un caurskatāmu ieviešanas procesu, kas veicina jaunatnes politikas efektivitāti un attīstību.

Plāna regulārās uzraudzības un izvērtēšanas galvenie uzdevumi ir:

- Sekot līdzi prioritāšu un konkrēto uzdevumu īstenošanas gaitai;
- Novērtēt izvirzīto mērķu un rezultātīvo rādītāju sasniegšanas dinamiku;
- Identificēt faktorus, kas veicina vai kavē plāna īstenošanu;
- Nodrošināt atgriezenisko saiti no iesaistītajām pusēm - pašvaldības iestādēm, darbā ar jaunatni iesaistītajiem speciālistiem, jauniešiem un sadarbības partneriem;
- Izstrādāt priekšlikumus plāna pilnveidošanai un jaunu politikas virzienu attīstībai.

Izvirzīto prioritāšu īstenošanas novērtēšanai būtiski ir izstrādāt sasniedzamos rezultātus un indikatorus. Šie rādītāji kalpo kā objektīvs pamats rezultātu mērīšanai un sniedz iespēju regulāri analizēt sasniegtos rezultātus salīdzinājumā ar plānoto. Rādītāju izvērtēšana balstās uz Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem, pašvaldības rīcībā esošo statistiku, kā arī regulāri veiktām jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu aptaujām.

Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji norādīti zemāk esošajā tabulā:

4.1. tabula. Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji

Nr.p.k.	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes vērtība	Starpvērtība 2028	Mērķa vērtība 2030	Datu avots
1	Jauniešu skaits	1357 (2025)	Nesamazinās	Nesamazinās	CSP
2	Jauniešu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita	13,4% (2025)	Pieaug	Pieaug	CSP
3	Tiek īstenota sistemātiska jauniešu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Pašvaldība
4	Pašvaldībā izveidotu amata vietu skaits darbam ar jaunatni (JLJ un JD)	0,35 slodze (2025)	2 slodzes	3 slodzes	Pašvaldība

4.1. tabulas turpinājums

5	Jauniešu vērtējums par spēju ietekmēt lēmumu pieņemšanu novadā	10% (2025)	12%	14%	Pašvaldība, aptaujas
6	Jauniešu iesaiste aptaujās un balsojumos (% no jauniešu skaita)	18% (2025)	22%	25%	Pašvaldība, aptaujas
7	Atbalstīto jauniešu iniciatīvu skaits	8 (2025)	Nesamazinās	Nesamazinās	Pašvaldība
8	Karjeras atbalsta pasākumu skaits gadā	7 (2025)	pieaug	pieaug	Pašvaldība, skolas
9	Iesaistīto jauniešu īpatsvars brīvprātīgajā darbā	20% (2025)	Pieaug	Pieaug	Pašvaldība, aptaujas
10	NEET jauniešu skaits	12 (2025)	Samazinās	Samazinās	CSP, NVA
11	Jauniešu (15-24 gadi) bezdarbnieku īpatsvars no kopējā Ventspils novada bezdarbnieku skaita	19 (2025)	Samazinās	Samazinās	NVA

Plāna ieviešanas uzraudzības process ietver:

- Regulāru starpposma izvērtējumu, kurā tiek analizēts rīcības virzienu un uzdevumu īstenošanas progress;
- Ikgadēju uzraudzības ziņojumu, kurā apkopo informāciju par gada laikā īstenotajām aktivitātēm, sadarbības projektiem;
- Noslēguma uzraudzības ziņojumu, kas tiek sagatavots plānošanas perioda beigās un sniedz pārskatu par sasniegtajiem rezultātiem, kā arī ietver priekšlikumus nākamā plānošanas cikla uzlabošanai.

Ņemot vērā, ka jaunatnes politika ir horizontāla politika, tās ieviešana prasa koordinētu sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm. Tas nozīmē, ka jebkurā plāna īstenošanas posmā atbildīgās institūcijas sadarbojas, lai apkopotu un analizētu rezultātos rādītājus, kā arī nodrošinātu pilnvērtīgu un kvalitatīvu informāciju uzraudzības ziņojumā.

Par kopēja plāna uzraudzības veikšanu atbildīga VNIP. Uzraudzības procesā tiek iesaistītas visas plānā norādītās atbildīgās institūcijas, tādējādi stiprinot starpnozaru sadarbību un vienotu pieeju mērķu sasniegšanā. Svarīga loma ir arī jauniešu līdzdalībai, sniedzot atgriezenisko saiti, iesaistoties izvērtēšanā un palīdzot izvērtēt, cik efektīvi tiek risinātas viņu reālās vajadzības.

Saskaņā ar noteikto uzraudzības kārtību un definētajiem rezultatīvajiem rādītājiem 2030. gadā tiks veikta visaptveroša VNJPĪP īstenošanas izvērtēšana. Šī izvērtēšana ļaus ne vien analizēt sasniegto progresu un ietekmi, bet arī kalpos par pamatu nākamā plānošanas perioda prioritāšu un rīcības virzienu izstrādei.

Rīcības plāns

N.p.k.	Darbības virziens	Uzdevumi/ pasākumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš					Finanšu avoti	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri
				2026	2027	2028	2029	2030			
1. Sociālās integrācijas un atbalsta veicināšana dažādu sociālo grupu jauniešiem											
Veidot iekļaujošu un atbalstošu vidi, kas stiprina jauniešu piederības sajūtu kopienai un nodrošina dažādu jauniešu grupu pilnvērtīgu integrāciju sabiedrībā.											
1.1.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana novada teritorijā	Pašvaldībā izveidots amats mobilajam jaunatnes darbiniekam	Noslēgts viens pilnas slodzes darba līgums		x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Ventspils novada pašvaldība
		Tiek nodrošināta mobilā jaunatnes darbinieka regulāra darbība visā pašvaldības teritorijā, īpaši mazāk apkalpotajās kopienās, organizējot jauniešiem kompetenču attīstības un iesaistes aktivitātes vietās, kur nav izglītības iestāžu vai citu pieejamu pakalpojumu	Apmeklēto vietu skaits vismaz 6 Organizēto aktivitāšu skaits: vismaz 1 mēnesī		x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Ventspils novada pašvaldība
		Tiek izveidota un uzturēta mobilā jauniešu sociālā atbalsta komandas darbība (psihologs, karjeras konsultants, sociālais pedagogs), lai sniegtu profesionālu atbalstu novada skolām un vietām, kur šādi speciālisti nav pieejami.	Tiek nodrošinātas regulāras konsultācijas un individuāls atbalsts jauniešiem no sociāli mazāk aizsargātām grupām					x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Sociālais dienests
1.2.	Mērķtiecīgu aktivitāšu īstenošana sociālās iekļaušanas un atbalsta stiprināšanai	Organizētas sociāli iekļaujošas vasaras nometnes jauniešiem no attālākajām apdzīvotajām vietām, lai veicinātu piederības sajūtu un sociālo prasmju attīstību	Vismaz 2 nometnes gadā/ 30 jaunieši gadā	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Sociālais dienests	NVO
		Organizēti informatīvi semināri lauku reģionu jauniešiem par līdzdalības un iniciatīvu iespējām, pielāgojot saturu viņu dzīvesvietas specifikai	2 semināri gadā		x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	NVO
		Nodrošināts sociālo pakalpojumu "Darbs ar problemātiskiem jauniešiem", lai sniegtu individualizētu atbalstu un veicinātu šīs mērķgrupas integrāciju sabiedrībā.	Pakalpojums nodrošināts vismaz 10 jauniešiem gadā	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums, Projektu finansējums	Soc dienests	NVO, Pašvaldības policija
		Tiek nodrošināta projekta “PROTI un DARI 2.0” īstenošana, tiek attīstītas mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināta viņu iesaiste mācību pasākumos un izglītības ieguvē (tai skaitā aroda apguvē pie amata meistara), nodarbinātībā vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenojamajos pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā	Pašvaldībai ir noslēgts līgums par projekta īstenošanu ar JSPA, projektā iesaistīti 12 NEET jaunieši	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums, Projektu finansējums	Sociālais dienests, Domes kanceleja un komunikācijas nodaļa	Izglītības pārvalde
		Tiek nodrošināta projekta "Skola - kopienā" īstenošana, kura plānotais iznākums t. sk. ir izglītojamo sociālā iekļaušana, viņu labbūtības veicināšana izglītības vidē un iekļaujošas izglītības attīstīšana.	Tiek īstenots projekts sadarbībā ar VIAA	x	x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes

N.p.k.	Darbības virziens	Uzdevumi/ pasākumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš					Finanšu avoti	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri
				2026	2027	2028	2029	2030			
2. Saturīga, lietderīga un pieejama brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana visos Ventspils novada pagastos											
Dažādot un attīstīt brīvā laika piedāvājumu, kas ir piemērots dažādām vecuma grupām, interesēm un pieejams visā novada teritorijā.											
2.1.	Nozares vajadzībās balstīta jaunatnes politikas īstenošana	Tiek veiktas regulāras aptaujas par jauniešu interesēm un brīvā laika pavadīšanas paradumiem	Viena aptauja katru gadu, kuras iespējams savstarpēji salīdzināt	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības, marketinga un komunikācijas nodaļa, Pagastu pārvaldes
		Tiek īstenota visaptveroša Ventpils novada jauniešu viedokļu izpēte par dažādām tēmām, jauniešiem un novadam nozīmīgiem jautājumiem	Vismaz viens pētījums plānošanas periodā					x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības, marketinga un komunikācijas nodaļa, Pagastu pārvaldes
		Tiek īstenota visaptveroša darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu izpēte par jaunatnes jomas attīstības jautājumiem	Vismaz viens pētījums plānošanas periodā					x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības, marketinga un komunikācijas nodaļa, Pagastu pārvaldes
2.2.	Atbalsta infrastruktūras apzināšana un pilnveide	Tiek izveidots katra pagasta situācijas pārskats par pieejamajām jauniešu telpām un resursiem	Viens izvērtējums plānošanas periodā	x					Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Pagastu pārvaldes
		Pēc nepieciešamības tiek pielāgotas vai aprīkotas esošās telpas atbilstoši jauniešu brīvā laika vajadzībām	Katrā pagastā esošajās iestādēs ir pielāgota viena telpa, kuru jauniešiem ir iespēja izmantot savām vajadzībām	x					Pašvaldības finansējums, Projektu finansējums	Ventspils novada pašvaldība	Pagastu pārvaldes, Izglītības pārvalde
2.3.	Mērķtiecīga pagastiem pielāgotu pasākumu un aktivitāšu īstenošana, ņemot vērā jauniešu intereses, vecumposmus un pieejamos resursus	Izstrādāts katra pagasta jauniešu pasākumu plāns, iesaistot vietējos sabiedriskos un kultūras resursus, kā arī sadarbojoties ar uzņēmumiem, sporta speciālistiem un pašiem jauniešiem	Katru gadu izveidots jauniešu aktivitāšu plāns, kurā redzami katra pagasta sociālie resursi un iespējamās aktivitātes jauniešiem		x	x	x	x	Pašvaldības finansējums, Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Kultūras nodaļa, Pagastu pārvaldes
		Organizētas mērķauditorijai pielāgotas brīvā laika aktivitātes un pasākumus katrā pagastā	Vismaz 1 jauniešu pasākums vai aktivitāte gadā katrā pagastā	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums, Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Kultūras nodaļa, Pagastu pārvaldes
		Tiek nodrošināti jauniešu pieredzes apmaiņas braucieni uz ārpus novada notiekošajiem pasākumiem, veicinot ideju pārneš un sociālo integrāciju	Vismaz 2 braucieni gadā	x	x	x	x	x	Esošais pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Pagastu pārvaldes

N.p.k.	Darbības virziens	Uzdevumi/ pasākumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš					Finanšu avoti	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri
				2026	2027	2028	2029	2030			
		Nodrošināt digitālā darba ar jaunatni attīstību, īstenojot aktivitātes, kas veicina jauniešu digitālo prasmju pilnveidi (VR tehnoloģiju izmantošana, 3D modelēšana, 3D printēšana, digitālo rīku apguve)	Vismaz 4 aktivitātes gadā	x	x	x			Esošais pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Pagastu pārvaldes, kultūras nodaļa
3. Jauniešu iniciatīvu veicināšana un atbalsts pilsoniskajai aktivitātei un pašizpaušmei											
<i>Sekmēt ilgtspējīgu un kvalitatīvu darbu ar jaunatni, kas iedrošina jauniešus īstenot savas idejas un aktīvi iesaistīties kopienas dzīvē</i>											
3.1.	Pašvaldības institucionālās kapacitātes stiprināšana darbā ar jaunatni, nodrošinot koordinētu un profesionālu jaunatnes politikas īstenošanu novadā	Izveidota un Nodrošināta amata vieta "Jaunatnes lietu speciālists" pašvaldībā	Noslēgts viens darba līgums	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Ventspils novada pašvaldība	Izglītības pārvalde
		Nodrošināta Bērnu un jaunatnes lietu komisijas darbība	Vismaz 4 sēdes gadā	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Ventspils novada pašvaldība	Izglītības pārvalde
		Veidots sadarbības tīkls ar citām Latvijas pašvaldībām un attīstīta starptautiskā sadarbība jaunatnes jomā	Dalība vismaz 2 nacionāla mēroga vai starptautiskos pieredzes apmaiņas projektos gadā	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	NVO
3.2.	Jauniešu līdzdalības mehānismu attīstība, stiprinot jauniešu iespējas ietekmēt lēmumus, piedalīties procesos un sadarboties ar lēmumu pieņēmējiem	Stiprināt sadarbību starp skolēnu pašpārvaldēm, tādējādi stiprinot jauniešu līdzdalību.	Tiek organizētas kopīgas aktivitātes, tiek veicināta jauniešu iesaiste pašvaldības lēmumpieņemšanas procesos	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes
		Attīstīta skolēnu pašpārvalžu sadarbība starp izglītības iestādēm	Notikusi vismaz 1 kopīga aktivitāte vai tikšanās starp pašpārvaldēm		x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes
		Organizētas regulāras skolēnu pašpārvalžu un pašvaldības lēmumu pieņēmēju konsultācijas	Vismaz 2 pasākumi gadā		x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	
3.3.	Jauniešu iniciatīvu, projektu īstenošanas un līdzdalības veicināšana	Organizēts jauniešu iniciatīvu konkurss	Atbalstītas vismaz 5 jauniešu iesniegtas iniciatīvas gadā	x	x	x	x	x	Esošais pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Kultūras nodaļa, Domes kanceleja un komunikācijas nodaļa
		Veicināta jauniešu dalība projektos un to konkursos, tostarp nacionālā un starptautiskā līmenī	Vismaz 3 jaunieši piedalījušies projektos ārpus pašvaldības	x	x	x	x	x	Esošais pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	NVO
		Organizētas "Ēnu dienas" un/ vai atvērtās dienas pašvaldības iestādēs sadarbībā ar skolām	Piedalījušies vismaz 15 jaunieši no dažādiem pagastiem	x	x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības nozares pārstāvji

N.p.k.	Darbības virziens	Uzdevumi/ pasākumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš					Finanšu avoti	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri
				2026	2027	2028	2029	2030			
3.4.	Kompetenču attīstības un informācijas pieejamības veicināšana	Nodrošinātas kompetenču pilnveides apmācības darbā ar jaunatni iesaistītajiem speciālistiem un koordinatoriem	Dalība vismaz vienās mācībās gadā	x	x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	
		Attīstīta vienota Ventspils novada jauniešu informācijas platforma sociālajos tīklos, nodrošinot pieejamu un aktuālu informāciju visiem jauniešiem	Platforma aktīvi darbojas, publicēta informācija vismaz 2 reizes mēnesī	x	x	x	x	x	Esošais pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības, marketinga un komunikācijas nodaļa, Pagastu pārvaldes
4. Jauniešu nodarbinātības veicināšana un atbalsts karjeras prasmju attīstībai											
Sekmēt jauniešu informētību par nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējām, kā arī attīstīt prasmes, kas nepieciešamas darba tirgū un patstāvīgai dzīvei.											
4.1.	Jauniešu informēšana par darba un prakses iespējām	Veidot un uzturēt centralizētu informācijas apkopojumu par pieejamām darba un prakses vietām pašvaldībā un reģionā	Tiek nodrošināta informācija, tā tiek atjaunota vismaz 1 reizi mēnesī	x	x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības nozares pārstāvji, Uzņēmējdarbības, marketinga un komunikācijas nodaļa
		Nodrošināt sadarbību ar vietējiem uzņēmumiem un iestādēm, lai informētu par pieejamajām iespējām jauniešiem	Ikgadējas tikšanās starp jauniešiem un uzņēmējiem	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Uzņēmējdarbības nozares pārstāvji
		Ikgadēja "Ēnu diena" vietējās iestādēs un uzņēmumos	Ēnu dienā piedalījušies vismaz 20 jaunieši	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	Ventspils novada pašvaldība
4.2.	Uzņēmējspēju attīstīšana un atbalsts jauniešu iniciatīvām uzņēmējdarbībā	Pilnveidot informatīvo atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai un veicināt jauniešu dalību uzņēmējdarbības konkursos un programmās (piemēram, "Junior Achievement", LEADER u.c.)	Vismaz 10 jaunieši piedalījušies attiecīgajās programmās	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums	Izglītības pārvalde	NVO
4.3.	Veicināt jauniešu iesaisti brīvprātīgajā darbā kā iespēju attīstīt prasmes un gūt darba pieredzi	Attīstīt pašvaldības brīvprātīgā darba programmu, sadarbojoties ar iestādēm un NVO	Organizēts ikgadējais novada brīvprātīgā darba forums		x	x	x	x	Projektu finansējums	Izglītības pārvalde	NVO, Kultūras nodaļa, Pagastu pārvaldes
		Informēt jauniešus par brīvprātīgā darba iespējām Latvijā un Eiropā (JSPA u.c. institūciju iespējas)	Tiek īstenoti informatīvie pasākumi, publicētas iespējas sociālajos tīklos un skolās	x	x	x	x	x	Pašvaldības finansējums	Izglītības pārvalde	NVO

PIELIKUMI

Ventspils novada jaunatnes politikas plāna 2021.-2023. gadam izvērtējums

Ventspils novada jaunatnes politikas plāns 2021.-2023. gadam bija pirmais šāda veida plānošanas dokuments novadā, kas izstrādāts, balstoties uz ES jaunatnes stratēģiju, Izglītības un zinātnes ministrijas ieteikto bāzes modeli, kā arī jauniešu aptauju un situācijas analīzi. Dokumentā definētā vīzija bija - mērķtiecīgi, līdzdarboties prasmīgi un atsaucīgi jaunieši Ventspils novadā, kuru darbību virzītis prioritāri plānots darbs ar jaunatni. Mērķis - uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem dzīves kvalitāti Ventspils novadā un veicināt daudzpusīgu jauniešu iniciatīvu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un aktīvu dalību sabiedriskajā dzīvē, tika konkretizēts ar četriem uzdevumiem: nodrošināt atvērtu un uz sadarbību orientētu vidi dažādu aktivitāšu īstenošanai, iesaistoties visām ar jauniešu mērķauditoriju strādājošām institūcijām; dažādot saturīga un daudzpusīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas sociālās iekļaušanas jomās; veicināt jauniešu aktīvu sociālo līdzdalību, sekmēt ilgtspējīgu un kvalitatīvu darbu ar jaunatni; sekmēt jauniešu informētību par nodarbinātības iespējām, pilnveidojot jauniešu kompetences un prasmes karjeras izglītībā.

Plāna īstenošanas laikā sasniegti vairāki nozīmīgi rezultāti. Neskatoties uz to, ka darbam ar jaunatni bija pieejama tikai 0,3 slodzes speciālista kapacitāte, Ventspils novadā tika īstenoti dažādi projekti un pasākumi. Izveidota jauniešu datubāze, kas kalpo kā platforma informācijas apribei un ļauj jauniešiem sekot līdzi pieejamajiem pasākumiem un iniciatīvām. Pozitīvi vērtējams arī fakts, ka ir palielināts finansējums jauniešu iniciatīvu projektu konkursam, un visa piešķirtā summa tika izmantota. Turklāt ir veicināta atvērtāka pieeja projektu konkursiem - iespēja tos iesniegt ne tikai juridiskām personām, bet arī jauniešu iniciatīvu grupām, kas sekmējis jauniešu pašiniciatīvu un aktīvāku iesaisti.

Vienlaikus vairākas plānā noteiktās ieceres nav izdevies realizēt, un tas norāda uz būtiskiem sistēmiskiem izaicinājumiem. Kā galvenais šķērslis jāmin ierobežotā kapacitāte - viena nepilna laika speciālista slodze nespēj nosegt plašo darbības lauku un atbildības jomas. Tas nozīmē, ka vairāki būtiski virzieni, piemēram, mobilā darba ar jaunatni ieviešana vai jauniešu pārstāvniecības institūcijas izveide, palika neīstenoti. Arī starpinstitūciju sadarbība novadā bijusi fragmentēta - atšķirīgais skatījums uz jauniešu vajadzībām un darbinieku noslodze radīja situāciju, ka katra iestāde vairāk darbojās savā "lauciņā", nevis kopīgā stratēģiskā ietvarā. Rezultātā jauniešu vajadzību apzināšana un preventīvais darbs ar jaunatni nebija pietiekami koordinēts.

Plāna īstenošanu ietekmējuši arī ārējie faktori. Novadā turpināja samazināties jauniešu skaits, kas atbilst kopējai valstij raksturīgajai tendencei. Transporta trūkums starp apdzīvotajām vietām ierobežoja jauniešu mobilitāti un līdzdalību pasākumos, savukārt ierobežotās izglītības iespējas (tikai viena vidusskola, augstākās izglītības iespēju trūkums novadā) veicināja jauniešu aizplūšanu uz pilsētām. Papildus tam resursu ierobežojumi - gan cilvēkresursu, gan tehnoloģiju un finanšu jomā - liedza

Īstenot preventīvu un ilgtermiņa attīstību veicinošu darbu ar jaunatni. Būtisks izaicinājums bija arī jauniešu motivācijas trūkums un zema iesaiste dažādās līdzdalības formās, kas liecina par nepieciešamību pēc mērķtiecīgākiem iesaistes mehānismiem un jauniešiem pieejamākām līdzdalības formām.

Kopumā secināms, ka plāna uzdevumi un prioritātes bija pamatotas un atbilstošas, taču to ieviešanu būtiski ierobežoja kapacitātes un resursu trūkums. Pozitīvie sasniegumi -

jauniešu iniciatīvu konkursu sistēmas stiprināšana, finansējuma pieaugums un jauniešu datubāzes izveide - liecina, ka, mērķtiecīgi ieguldot, iespējams sasniegt taustāmus rezultātus. Tomēr vairāki stratēģiski svarīgi jautājumi, tostarp mobilais darbs ar jaunatni, jauniešu pārstāvniecības mehānismi un starpinstitūciju sadarbība, ir palikuši neatrisināti.

Ieteikumi nākamajam plānošanas periodam

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku un ilgtspējīgāku darbu ar jaunatni, jaunajā plānošanas periodā būtiski paredzēt papildu cilvēkresursus, tostarp pilna laika JLS slodzi un mobilā darba ar jaunatni funkcijas. Nepieciešams stiprināt jauniešu līdzdalības institūcijas, kas ļautu jauniešu balsij skaidri izskanēt pašvaldības lēmumu pieņemšanā. Tāpat svarīgi izveidot starpinstitūciju sadarbības modeli, nosakot skaidrus atbildības sadalījumus un komunikācijas kanālus. Jāturpina jauniešu iniciatīvu projektu konkursi, paredzot papildus atbalsta mehānismus - konsultācijas, mentorēšanu un informācijas pieejamības uzlabošanu.

Liela uzmanība jāvelta mobilitātes un informācijas pieejamības jautājumiem - gan transporta risinājumu meklēšanai, gan digitālo rīku attīstīšanai, lai sasniegtu jauniešus visos pagastos. Jaunatnes politikas uzsvāri jāvirza arī uz prevenciju, vienlīdzīgām iespējām un aktivitāšu pieejamību mazāk apdzīvotajās vietās. Jaunatnes politikas plānošanas dokumentam jābūt sasaistītam ar pašvaldības attīstības programmu un citiem stratēģiskajiem dokumentiem, kā arī jāparedz regulāra uzraudzība un plāna aktualizēšana katru gadu, lai spētu elastīgi reaģēt uz jauniešu vajadzībām un sabiedrības izmaiņām.

Pašvaldības darba ar jaunatni esošās situācijas raksturojums

Rādītājs	Apraksts
Stratēģiskā plānošana	
Izstrādāts un apstiprināts jaunatnes politikas nozares plānošanas dokuments	- Ventspils novada pašvaldības jaunatnes jomas politikas plāns 2021.-2023. gadam - Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2026.-2030.gadam (tiek izstrādāts)
Pašvaldībā ir mehānisms/sistēma/instrumenti jauniešu līdzdalībai	- Bērnu un jaunatnes lietu komisija - Jauniešu dome nav - Nevalstiskās organizācijas: - Biedrība "MUMS"; - Biedrība "Puzes attīstības veicināšanas biedrība Niedre";
Jauniešu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	2024. - 2025. gadā īstenots pētījums "Ventspils novada jauniešu viedokļu izpēte" - Skolēnu pašpārvaldes veic iekšējo skolas skolēnu vajadzību un interešu apzināšanu
Jaunatnes nevalstisko organizāciju un darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	- Padziļināta izpēte - neregulāra - Aptauja un situācijas izpēte, izstrādājot Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2026.-2030.gadam
Darba ar jaunatni progresu regulārs izvērtējums	- Ikgadēji IZM īstenotās aptaujas ietvaros (netiek publiskota). - Darba ar jaunatni izvērtēšana pēc IZM izstrādātā pašvērtējuma rīka pašvaldībām
Finansējums	
Kopējais pašvaldības finansējums darba ar jaunatni īstenošanai (personāla atalgojums, bāzes infrastruktūras uzturēšana u.c.)	2025. gadā: Jaunatnes darbs novadā- 13 419; Puzes Jauniešu centrs 8 551 (citos gados 5000); Vārves BIC "Ligzda" 26 624.
Pašvaldības finansējums jauniešu iniciatīvām (jauniešu īstenoti projekti)	5000,00 EUR gadā (625,00 EUR x 8 iniciatīvas)

Rādītājs	Apraksts
Institucionālā sistēma	
Par darbu ar jaunatni atbildīgā institūcija vai/un amatpersona	- Ventspils novada pašvaldības iestāde “Ventspils novada Izglītības pārvalde” Izglītības pārvaldes vadītāja Aina Klimoviča - Iestādes vadītāja vietniece Sibilla Veģe
Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija	Ir bērnu un jaunatnes lietu komisija.
Komisijas sastāvs:	- Sibilla Veģe; - Ligita Kalniņa; - Linda Vilgute; - Arvis Anderšmits; - Zane Jope.
Komisijas darbs:	https://www.ventspilsnovads.lv/lv/media/4022/download?attachment
Jauniešu dome	Nav
Skolēnu pašpārvaldes	7 skolēnu pašpārvaldes visās izglītības iestādēs.
Organizācijas jaunatnes jomā, kas veic darbu ar jaunatni	- Biedrība “MUMS”; - Biedrība “Puzes attīstības veicināšanas biedrība Niedre”
Citu jomu organizācijas, kas strādā ar jauniešiem	Attīstības fabrika no Ventspils valstspilsētas
Pašvaldības darba ar jaunatni funkciju deleģējumi nevalstiskajām organizācijām	Nav
Infrastruktūra	
“Jauniešu tikšanās vietas” (jauniešu centrs, dienas centrs, atsevišķas telpas jauniešu aktivitātēm u.tml.) Telpas jauniešu iniciatīvām (pasākumiem, ikdienas darbībai, tikšanās, laika pavadīšana)	- Puzes pagasta jauniešu centrs “Avots”, Puzes pagasts, Blāzma; - Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs “Ligzda”, Vārves pagasts, Vārve; - Pagastu kultūras namos ir jauniešiem pieejamas telpas pēc pieprasījuma

Rādītājs	Apraksts
Infrastruktūra fiziskām aktivitātēm	- Katrā pagastā ir ārtelpu un iekštelpu pamata sporta infrastruktūra; - Skeitparki Vārvē, Ventavā, Tārgalē
Vispārējās un profesionālās izglītības iestādes	- Ventspils novadā ir 6 pamatskolas (5 pamatskolās - pirmsskolas grupas) un 1 vidusskola. - Ugāles vidusskola; - Piltenes pamatskola; - Popes pamatskola; - Puzes pamatskola; - Tārgales pamatskola; - Užavas pamatskola; - Zūru pamatskola. - Ventspils novadā ir 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes: - Bērnu un jaunatnes sporta skola; - Piltenes mūzikas skola; - Ugāles Mūzikas un mākslas skola;

Interesešu izglītība un ārpuskolas aktivitātes

Interesešu izglītība	Ventspils novada izglītības iestādēs tiek nodrošinātas interesešu izglītības programmas. Programmas 2025./2026.mācību gadā: Tārgales pamatskola: ansamblis 1.-4.kl., Tautas deju kolektīvs "Dore" 1.-4.kl. un 5.-9.kl., teātra pulciņš 4.-9.kl., Handbols 1.-2.kl., 3.-5.kl., 6-8.kl., Matemātika 1.kl., Matemātika 2.-3.kl., Kokapstrādes pulciņš 4.-9.kl., Datorika 2.kl. Datorika 3.kl., Datorika 4.-6.kl. Piltenes pamatskola: Koris 4.-9.kl., Mūzikas pulciņš „mazie sapņotāji” 1.-4.kl. Mūsdienu dejas 5.-9.kl., Tautas deju kolektīvs "Piltenes Dadzīši" 5.-9.kl., Mākslas pulciņš „Jautrās krāsas” 1.-6.kl., Sporta spēles 5.- 9.kl., 3D dizains un druka 5.-9.kl., Kokapstrādes pulciņš 6.-9.kl. Užavas pamatskola: Vokālā studija 1.-6.kl., Netradicionālie rokdarbi 1.-4.kl., Floristikas pulciņš
----------------------	--

Rādītājs	Apraksts
	4.-9.kl., Basketbols 4.-9.kl., Kokapstrādes pulciņš 4.-9.kl., Dizains un tehnoloģija 5.-9.kl., Robotika-datorika 1.-3.kl. Puzes pamatskola: Koris 4.-9.kl., Vokālais ansamblis 1.-4.kl., Tautas deju kolektīvs 1.-2.kl., Tautas deju kolektīvs 3.-6.kl., Vizuālās mākslas pulciņš 3.-6.kl., Teātra pulciņš 1.-4.kl., Sporta spēļu rotaļu pulciņš 1.-9.kl., Puzes mazpulks 1.- 9.kl., Robotikas pulciņš 3.-5.kl., Vides pulciņš 5.-9.kl. Popes pamatskola: Ansamblis 1.-3.kl., Ansamblis 4.-6.kl., Netradicionālie rokdarbi 1.-6.kl., Vizuālās mākslas pulciņš 1.-5.kl., Rokdarbi 5.-7.kl., Sporta pulciņš 1.-9.kl., Novadpētniecības pulciņš 6.-8.kl., Dabas pētnieki. Zūru pamatskola: Ansamblis 1. -5.kl., Tautas deju kolektīvs „Vāruvīte” 1.-4.kl., Mūsdienu dejas (Hip-hop) 1.-4.kl. , Mūsdienu deja (HIP-HOP DEJA) 5. - 9kl., Netradicionālie rokdarbi 1.-3.kl., Rotu pulciņš. 3. - 4.kl., Dekorēšanas māksla 5.- 9.kl., Teātra pulciņš 1.-9.kl, Sporta un rotaļu pulciņš 1.-2.kl., Brauc droši 3.-4.kl., Kokapstrāde 3.-9.kl. Ugāles vidusskola: Koris 1.-4.kl., Koris 5.-12.kl., Meiteņu vokālais ansamblis 10.-12.kl., Vokālais ansamblis 1.- 4.kl., Vokālais ansamblis 5.- 9.kl., Tautas deju kolektīvs 1.-2.kl., Tautas deju kolektīvs 3.-6.kl., Daiļrunāšana, Futbols 1.-2.kl, Futbols 3.-7kl., Teniss 1.kl., Teniss 2. - 4.kl., Teniss 5.- 7.kl, Keramikas pulciņš 1.-4.kl., Kokapstrādes pulciņš 4.-6.kl, 3D modelēšana un printēšana 7.-9.kl., Kokapstrāde un dizains, Angļu valoda 1.-4.kl.
Digitālais darbs ar jaunatni	Tiek īstenots projekts “Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās”
Mobilais darbs ar jaunatni	Nav
Pašvaldības īstenotie ES, Erasmus+ jaunatnes jomas projekti pēdējo 3 gadu laikā	Erasmus īsteno skolas Ugāles vidusskola, Piltenes pamatskola, Tārgales pamatskola (skolēnu un pedagogu pieredzes apmaiņas braucieni)

Rādītājs	Apraksts
Citi īstenotie jaunatnes jomas projekti pēdējo 3 gadu laikā	Biedrība "MUMS" īstenojusi: 2023. gadā Jaunietis darbībā- 2023 (400 EUR)- Užavas jauniešu saliedēšanas aktivitātes; JSPA Sa-vienoties (7000 EUR)- Ventspils novada jauniešu līdzdalības veicināšana lēmumpieņemšanā; 2024. gadā LAAD Jauniešu diena 2024 (6000 EUR)- Ventspils novada jauniešu aktivitāšu nodrošināšanai- forumā, jauniešu dienā, jūrtakas pārgājienā; Solidaritātes korpuss (7000 EUR)- Jauniešu centra Avots telpu labiekārtošana un aprīkošana; 2025. gadā LAAD Ceļojums un skaņa (6000 EUR)- Ventspils novada jauniešu aktivitāšu nodrošināšanā- Dj meistarklase, veloceļojums.
Sporta treniņi	- Pašvaldībā darbojas bērnu un jaunatnes sporta skola. - Pagastos darbojas sporta darba organizatori, kopā 10 speciālisti uz visu pašvaldību.
Skolēnu darbs vasarā	Katru gadu pašvaldība un uzņēmumi nodrošina vakances skolēnu vasaras nodarbinātības programmā.
Brīvprātīgā darba iespējas	Brīvprātīgo darbu pagastos esošās iestādes organizē pašas iespēju robežās. Centralizēti brīvprātīgais darbs netiek koordinēts un uzskaitīts.
Personāls	
Jaunatnes lietu speciālisti (pēc amata nosaukuma)	Nav
Jaunatnes darbinieki (pēc amata nosaukuma)	Nav

Rādītājs	Apraksts
Citi darba ar jaunatni darbinieki (neatkarīgi no amata nosaukuma)	- Budžetā paredzēta 0,35 slodze JLS; 1,0 slodze bērnu un jauniešu iniciatīvu centra "Ligza" administratore - Uzņēmuma līgums (10h nedēļā) jauniešu centra "Avots" koordinatore
Citi speciālisti	- Darbojas sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm; - Skolās pieejams karjeras konsultants;
Sociālie pakalpojumi	
Sociālie pakalpojumi pašvaldībā jauniešiem	- Tiek īstenots projekts "Proti un Dari 2.0" - Mentora piesaiste no Resiliences centra - Sadarbība ar Pusaudžu resursu centru - Vardarbībā cietušām personām (maksas pakalpojums) tiek piesaistīts speciālists - Sociālā rehabilitācija

Pētījuma “Ventspils novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte” ziņojums

Saturs

[Ievads](#)

[Jauniešu skaits novadā](#)

[Apmierinātība ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt](#)

[Jauniešu aktivitātes](#)

[Iespēju un aktivitāšu vēlmes](#)

[Pieejamo iespēju vērtējums](#)

[Ērtākie informācijas avoti](#)

[Mentālā veselība](#)

[Nākotnes plāni](#)

Ievads

Pētījuma mērķis bija iegūt Ventspils novada jauniešu (to, kuri šeit dzīvo, mācās vai strādā) **statistisku un socioloģisku raksturojumu**.

Laika periodā no **2024. gada 20. novembra līdz 2025. gada 8. februārim** tika īstenota **novada jauniešu kvantitatīva aptauja**. Jauniešu aptaujas ietvaros **anketu aizpildīja kopumā 246 jaunieši vecumā no 13 līdz 18 gadiem**. Aptauja tika īstenota, izmantojot paš aizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē). Šīs aptaujas dati apkopoti un analizēti šajā ziņojumā.

Papildus ziņojumā pievienoti **Centrālās statistikas pārvaldes dati par jauniešu 13 līdz 25 gadu vecumā** skaitu novadā un tā izmaiņām pēdējo 5 gadu periodā.

Izpēti izstrādāja:

Ventspils novada pašvaldība

Sibilla Veģe, Ventspils novada Izglītības pārvaldes vadītājas vietniece/
Jaunatnes lietu speciāliste (+371 25950734, sibilla.vege@ventspilsnd.lv)

Gints Klāsons, Latvijas Kultūras akadēmijas lietišķo pētījumu projektu vadītājs, pētnieks (+371 22830200; Gints.Klasons@gmail.com)

Jauniešu skaits novadā

4

Statistika: jauniešu skaits (1)

2024. gada sākumā Ventspils novadā dzīvo kopumā **1380 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem**.

Novadā kopumā **jaunieši veido 13,4% no visiem iedzīvotājiem**. Šis rādītājs atšķiras pagastu dalījumā – lielāks tas ir Zlēku, Ziru, Vārves pagastos un Piltenes pilsētā, bet zemāks – Popes, Usmas un Ugāles pagastos.

Pēdējo piecu gadu laikā jauniešu skaits novadā kopumā ir samazinājies par 6,2% (jeb 91 jaunieti). Līdzīgs bijis arī novada iedzīvotāju skaita kritums – par 6,9%. Tādēļ jauniešu īpatsvars nav mainījies.

Pagastu dalījumā novērojamas izteikti atšķirīgas situācijas. Usmas, Ugāles un Zlēku pagastos jauniešu skaits ir samazinājies par aptuveni piektdaļu, bet Ziru un Vārves pagastos, kā arī Piltenes pilsētā tas ir pieaudzis par aptuveni 10%.

	Jaunieši pavisam, 2024	Jauniešu īpatsvars, %	Jauniešu skaita izmaiņas 2024/2019, %
KOPĀ novadā	1380	13,4	-6,2
Ances pagasts	64	13,3	-23,8
Jūrkalnes pagasts	45	13,0	-6,3
Piltene	117	14,3	8,3
Piltenes pagasts	62	13,3	3,3
Popes pagasts	95	11,6	-25,2
Puzes pagasts	93	13,2	0,0
Tārgales pagasts	226	13,8	3,2
Ugāles pagasts	225	12,5	-17,9
Usmas pagasts	54	11,8	-21,7
Užavas pagasts	63	13,7	0,0
Vārves pagasts	210	14,2	9,4
Ziru pagasts	63	14,8	12,5
Zlēku pagasts	63	15,4	-19,2

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, autoru aprēķini.

5

Statistika: jauniešu skaits (2)

No visiem 13-25 gadīgajiem jauniešiem novadā 51% ir vecumā līdz 18 gadiem. Bet vecuma grupu dalījumā novērojama atšķirīga situācija pagastu dalījumā. Lielāks nepilngadīgo jauniešu īpatsvars ir Piltenes, Ances un Puzes pagastos (57%-58%), bet zemāks – Jūrkalnes pagastā (36%), Ugāles (45%), Zlēku (46%), Popes (48%) pagastos.

	13-15	16-18	19-21	22-25	Kopā 13-25	Iedzīvotāji pavisam
KOPĀ novadā	351	346	307	376	1380	10303
Ances pagasts	17	20	11	16	64	483
Jūrkalnes pagasts	8	8	14	15	45	346
Piltene	30	34	27	26	117	821
Piltenes pagasts	20	16	14	12	62	465
Popes pagasts	24	21	23	27	95	821
Puzes pagasts	24	29	17	23	93	706
Tārgales pagasts	55	54	52	65	226	1632
Ugāles pagasts	46	56	57	66	225	1800
Usmas pagasts	18	12	9	15	54	458
Užavas pagasts	20	12	14	17	63	459
Vārves pagasts	58	53	41	58	210	1475
Ziru pagasts	20	13	13	17	63	427
Zlēku pagasts	11	18	15	19	63	410

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, autoru aprēķini.

6

Apmierinātība ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt

NB! Turpmāk norādītie dati attiecas uz 13-18 gadīgajiem jauniešiem!

7

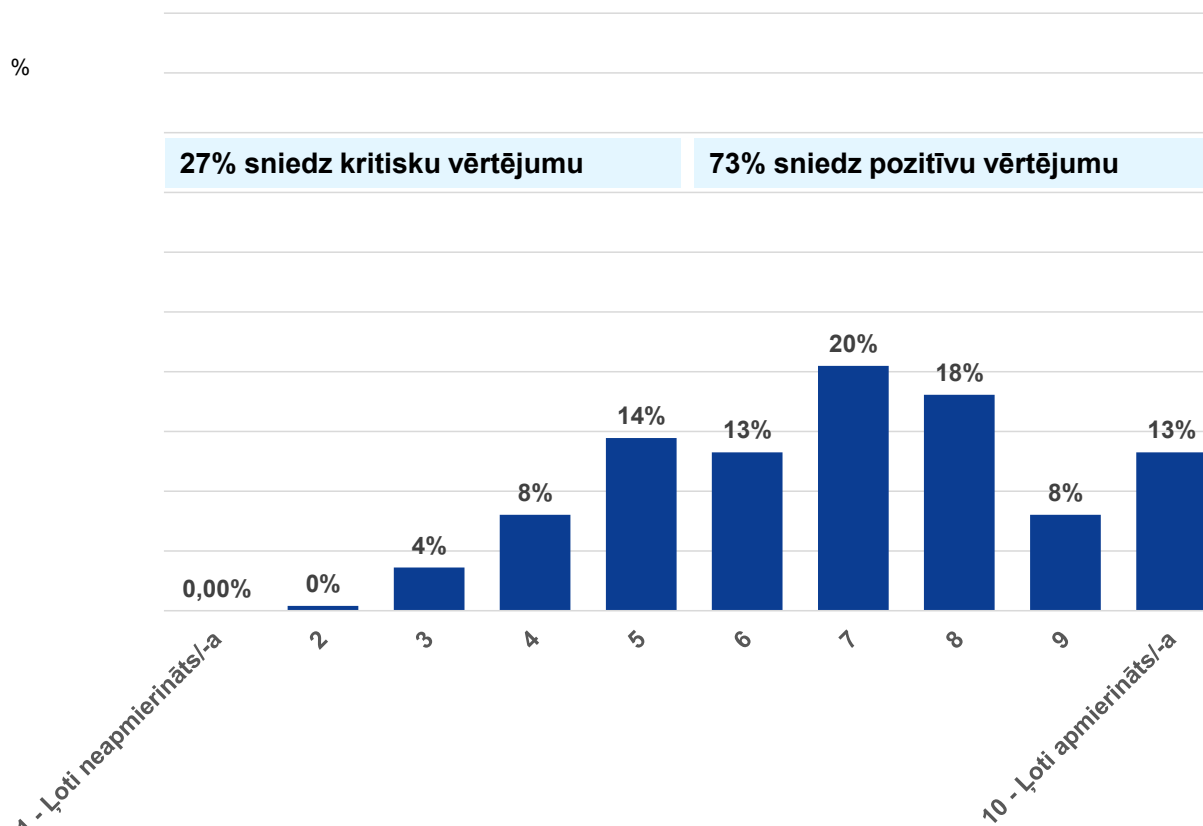
Apmierinātība ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku

Absolūtais vairākums (73%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Tai skaitā 39% jauniešu snieguši izteikti pozitīvus vērtējumus (8-10 punkti 10punktu skalā).

Tai pat laikā 27% jauniešu bijuši kritiski savos vērtējumos.

Q1. Ja vērtē kopumā – lūdzu, atzīmē, cik apmierināts/-a Tu esi ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

%

Kritisko vērtējumu iemesli

Jaunieši galvenokārt uzskata, ka viņu pašvaldībā nav pietiekami daudz izklaides, izglītības un darba iespēju. Trūkst organizētu aktivitāšu un vietu, kur socializēties, īpaši ziemas sezonā. Arī sabiedriskais transports un ceļu stāvoklis ir būtiskas problēmas. Tāpat daļa jauniešu saskaras ar mobingu un jūtas nedroši savā vidē. Jaunieši vēlas lielāku pašvaldības atbalstu un vairāk iespēju, lai justos iesaistīti un piederīgi savai dzīvesvietai.

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar Ventspils novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

Galvenās problēmas, kas izriet no jauniešu atbildēm

1. Brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkums

1. Nav pietiekami daudz izklaides vietu, kultūras pasākumu un aktivitāšu.
2. Vēlme pēc jaunām izklaides iespējām: skeitparks, go-kart trase, sporta zāles.
3. Nav vietu, kur jaunieši varētu vienkārši socializēties pēc skolas.

2. Darba un izaugsmes iespējas

1. Maz darba vietu jauniešiem, īpaši ar pieņemamu atalgojumu.
2. Trūkst prakses un profesionālās attīstības iespēju.
3. Nav daudz iespēju mācīties un attīstīt prasmes savā pašvaldībā.

3. Transporta problēmas

1. Slikti ceļi un trūkstošs sabiedriskais transports starp ciematiem un pilsētu.
2. Ilgi jāgaida autobusi, kas ierobežo jauniešu iespējas pārvietoties.

4. Sociālās problēmas un drošība

1. Daži jaunieši min mobingu skolā un sabiedrībā.
2. Ir bažas par drošību, īpaši vakaros.
3. Cilvēku pasivitāte un neiesaistīšanās pasākumos.

5. Pašvaldības attieksme un atbalsts

1. Trūkst atbalsta jauniešu iniciatīvām un pasākumiem.
2. Netiek uzskatīts, ka jaunieši ir pašvaldības prioritāte.
3. Trūkst finansiālā atbalsta un organizatorisko iespēju jauniešu aktivitātēm.

Jauniešu aktivitātes

10

Jauniešu aktivitātes

84% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no anketā iekļautajām aktivitātēm. Savukārt 16% nav piedalījušies nevienā no aktivitātēm gada ietvaros.

36% jauniešu iesaistās sporta aktivitātēs ārpus skolas. 25% apmeklē kultūras pasākumus, bet 24% piedalās amatiermākslā.

Brīvprātīgo darbu ir veikuši 20% jauniešu, bet aktivitātes jauniešu centros apmeklējuši 16%.

Izteikti retāk jaunieši piedalās tālākizglītībā – to darījuši tikai 7% jauniešu.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Ventspils novadā?

%

*Puzes jauniešu centrs, Vārves jauniešu centrs, Ventspils jauniešu māja.

**Biedrība "MUMS", Biedrība "Attīstības fabrika".

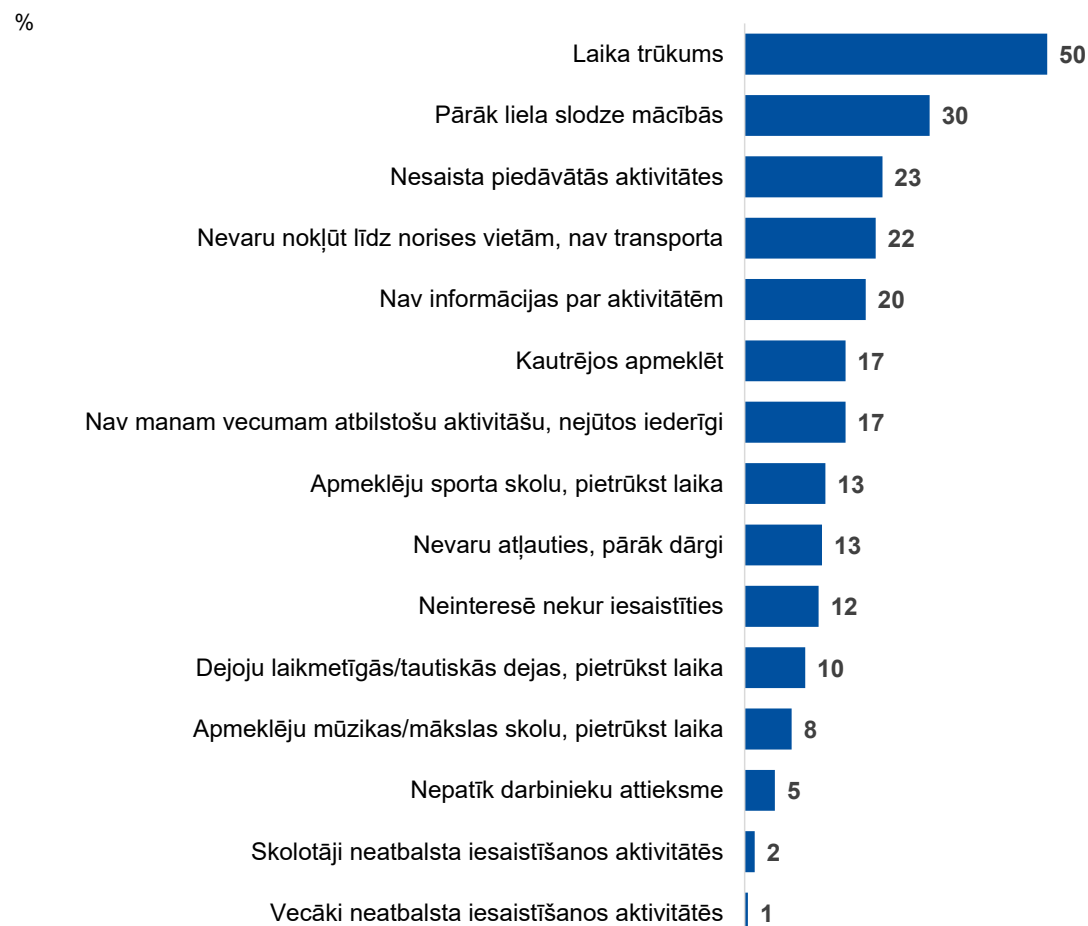
***Iedzīvotāju diskusijas, sabiedriskās apspriešanas, kopīgas kaimiņu aktivitātes, apkaimes aktivitātes, apkaimes biedrība.

Iemesli, kādēļ neiesaistās

Kā iemesli, kādēļ jaunieši vairāk neiesaistās dažādās ārpuskolas aktivitātēs, visbiežāk tiek minēts laika trūkums (50%), pārāk liela slodze mācībās (30%), intereses trūkums par piedāvātajām aktivitātēm (23%) un transporta problēmas (22%). Katrs piektais jauniešis norādījis arī, ka viņam trūkst informācijas (20%).

Vērts uzmanību pievērst arī tādiem iemesliem kā finansiāli ierobežojumi (tos norāda 13%), kā arī vecumam atbilstošu aktivitāšu trūkums (17%).

Q4. Kas ir galvenie iemesli, kādēļ Tu biežāk neiesaisties dažādās ārpuskolas aktivitātēs (jauniešu centros, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās)?

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

13

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Jaunieši vēlas daudzveidīgas aktivitātes, kas piedāvātu ne tikai izklaidi, bet arī izaugsmes iespējas. Viņi izrāda vēlmi pēc: sporta un aktīvas atpūtas iespējām (īpaši skeitparka, sporta zāļu un baseina); kultūras pasākumiem un radošajām darbnīcām; neformālām vietām, kur socializēties un organizēt pasākumus; ekskursijām un dabas pārgājieniem; lielākiem pasākumiem, piemēram, festivāliem un koncertiem.

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

1. Kultūras un mākslas pasākumi

Jaunieši vēlas plašākas kultūras iespējas, kas piedāvātu gan izklaidi, gan radošu izpausmi.

- **Teātra izrādes** – vēlme pēc vietējām vai viesizrādēm.
- **Mākslas izstādes un radošās darbnīcas** – iespēja apskatīt mākslas darbus un piedalīties pašiem.
- **Koncerti un muzikāli pasākumi** – gan vietējo, gan populāru mūziķu uzstāšanās.
- **Tematiskie pasākumi** – vakari ar konkrētu tematiku, piemēram, kultūras, filmu, spēļu vakari.
- **Kino vakari** – iespēja skatīties filmas kopā ar citiem jauniešiem.

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

2. Sporta un aktīvās atpūtas iespējas

Jaunieši uzskata, ka trūkst sporta iespēju un aktīvās atpūtas infrastruktūras.

- **Skeitparks** – viena no biežāk pieminētajām vēlmēm.
- **Velo trases un pārgājieni** – vēlme pēc labiekārtotām velosipēdu trasēm un dabas taku maršrutiem.
- **Sporta nodarbības** – piemēram, volejbols, basketbols, bokss, treniņi dažādiem līmeņiem.
- **Peldēšanas iespējas** – vēlme pēc peldbaseina vai peldēšanas apmācībām.
- **Ziemas sporta aktivitātes** – slidošana, snovbords, slēpošanas iespējas.

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

3. Jauniešu neformāli pasākumi un neformālās tikšanās vietas

Jaunieši vēlas vietas, kur socializēties un pavadīt laiku ar draugiem ārpus mājām un skolas.

- **Jauniešu centri vai telpas brīvā laika pavadīšanai** – vietas, kur var satikties, spēlēt spēles, runāties.
- **Tematiskie vakari** – spēļu vakari, viktorīnas, diskusijas, neformālas sarunas.
- **Brīvā laika telpas** – vietas, kur ir dīvāni, galda spēles, konsoļu spēles u.c.
- **Kopīgas aktivitātes** – piemēram, sporta turnīri, nometnes, kopīga ēst gatavošana.

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

4. Izglītojošas un attīstošas nodarbības

Daudzi jaunieši meklē iespējas attīstīt savas prasmes un mācīties ārpus skolas.

- **Programmēšanas un IT kursi** – interese par tehnoloģijām, digitālajām prasmēm.
- **Uzņēmējdarbības un finanšu pratības nodarbības** – kā veidot biznesu, pārvaldīt naudu.
- **Psiholoģijas un pašizaugsmes lekcijas** – kā labāk saprast sevi un citus.
- **Mūzikas un mākslas nodarbības** – spēlēt instrumentus, apgūt dziedāšanu, gleznošanu.
- **Eksperimentālās darbnīcas** – dažādu prasmju un radošu ideju attīstīšana.

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

5. Ekskursijas un ceļojumi

Jaunieši izrāda lielu interesi par ceļošanu un dažādu vietu apmeklēšanu.

- **Ekskursijas uz citām pilsētām** – lai iepazītu Latviju un tuvākās kaimiņvalstis.
- **Dabas pārgājieni un braucieni uz dabas parkiem** – aktīvā atpūta dabā.
- **Braucieni uz vēsturiskām un kultūras vietām** – izglītojoši izbraucieni.
- **Izbraukumi uz izklaides vietām** – piemēram, batutu parki, atrakciju parki, slidošanas halles.

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Ventspils novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

6. Izklaides pasākumi un festivāli

Jaunieši vēlētos vairāk lielāka mēroga pasākumu savā pašvaldībā.

- **Festivāli** – mūzikas, ēdiena, mākslas festivāli.
- **Koncerti** – populāru mākslinieku vai vietējo grupu uzstāšanās.
- **Ballītes un tematiskie vakari** – ar DJ, dzīvo mūziku vai īpašām aktivitātēm.
- **Lielie pasākumi jauniešiem** – pasākumi, kas domāti tieši jauniešu auditorijai.

Pieejamo iespēju vērtējums

20

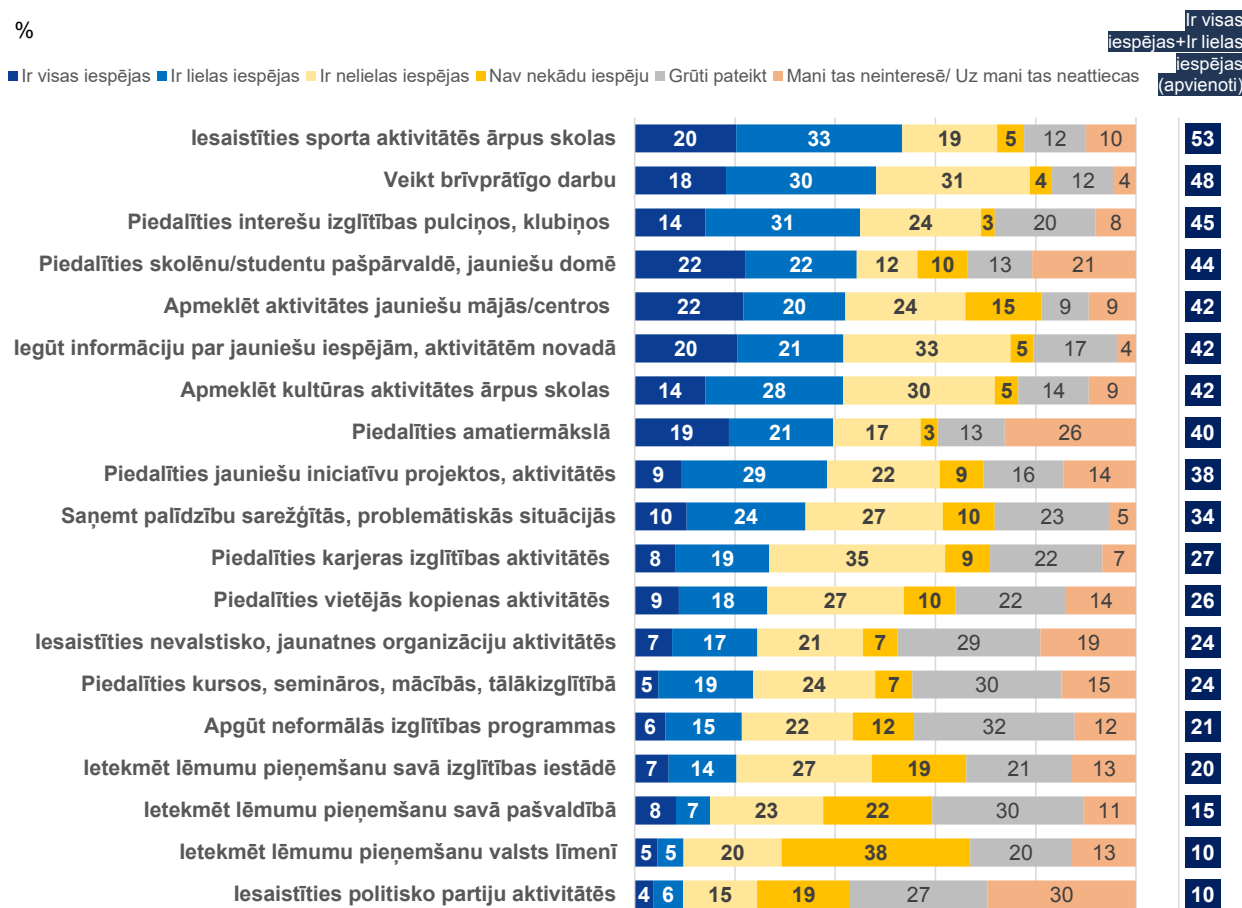
Iespēju vērtējums

Ir tikai divas aktivitātes, par kurām puse jauniešu novērtē, ka ir lielas vai visas iespējas – iesaistīties sporta aktivitātēs ārpus skolas (53% vērtē, ka ir lielas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (48%). Visu pārējo aktivitāšu aspektā mazāk nekā puse jauniešu novērtē, ka iespējas tajos ir lielas.

Salīdzinoši pozitīvāk tiek vērtētas iespējas iesaistīties interešu izglītības pulciņos (45%), piedalīties skolēnu pašpārvaldē (44%), apmeklēt aktivitātes jauniešu mājās/centros (42%), iegūt informāciju par jauniešu iespējām novadā (42%), apmeklēt kultūras aktivitātes ārpus skolas (42%), kā arī piedalīties amatiermākslā (40%).

Viszemākie iespēju vērtējumi ir iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts un pašvaldības līmenī, kā arī savā izglītības iestādē. Zems ir vērtējums arī par iespējām iesaistīties tālākizglītībā un neformālās izglītības programmās.

Q6. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Ventspils novadā pieejamās iespējas!

Ērtākie informācijas avoti

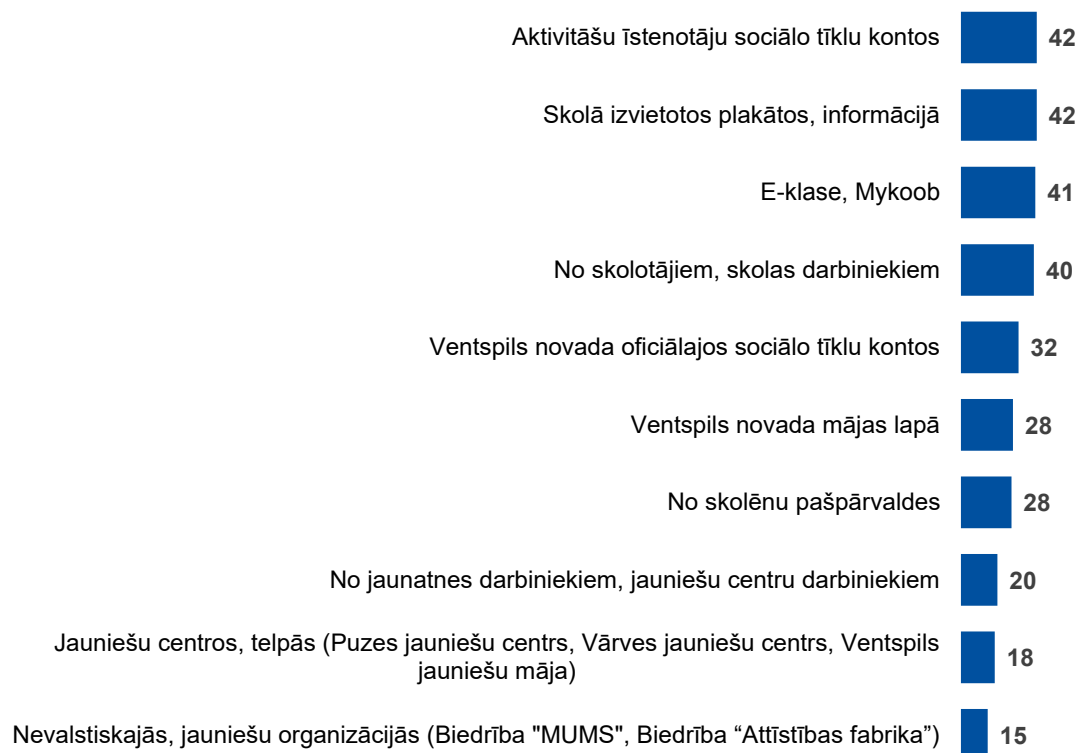
Ērtākie informācijas avoti

Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām Ventspils novadā jaunieši visbiežāk norādījuši aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus (42%), skolā izvietotos plakātus un informāciju (42%), e-klasi, mykoob (41%), kā arī skolotāju un skolas darbinieku sniegto informāciju (40%).

Bet arī pārējos anketā iekļautos informācijas avotus norāda no 15% līdz 32% jauniešu.

Q7. Kur Tev būtu visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām Ventspils novadā brīvajā laikā, izglītībā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

%

Mentālā veselība

Mentālā veselība

Vaicāti, vai ir saskārušies ar kādām mentālās veselības situācijām, visbiežāk jaunieši norādījuši ir pārāk lielu slodzi mācībās (42%), aizkaitināmību, dusmām (38%), bezmiegu (36%), problēmām ar ēšanu vai svaru (34%), pārāk ilgu datora vai sociālo tīklu lietošanu (34%).

Kopumā – aptuveni katrs trešais jauniešs ir norādījis uz kādām izteiktām mentālās veselības problēmām kā trauksme (23%), nomāktība (23%), pamestības sajūta (24%). Tai skaitā 13% minējuši, ka ir bijušas pašnāvības domas.

Q8. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējā mēneša laikā.

%

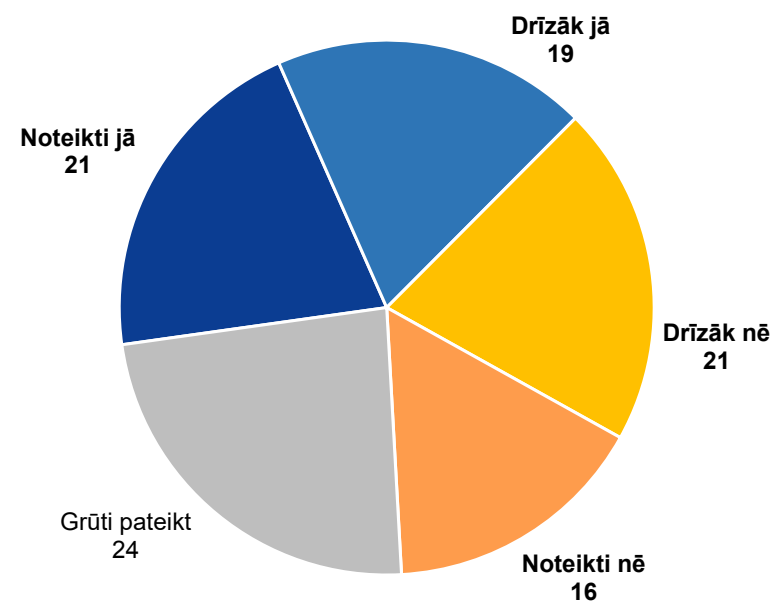

Atbalsts mentālās veselības situācijās (1)

Tikai 40% novērtē, ka viņiem ir pieejams nepieciešamais atbalsts. 37% apgalvo, ka atbalsts nav pieejams, un vēl 24% nevar sniegt konkrētu novērtējumu.

Q9. Vai Tev ir pieejams nepieciešamais atbalsts emocionāli sarežģītās situācijās?

%

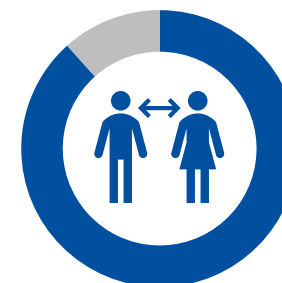

Atbalsts mentālās veselības situācijās (2)

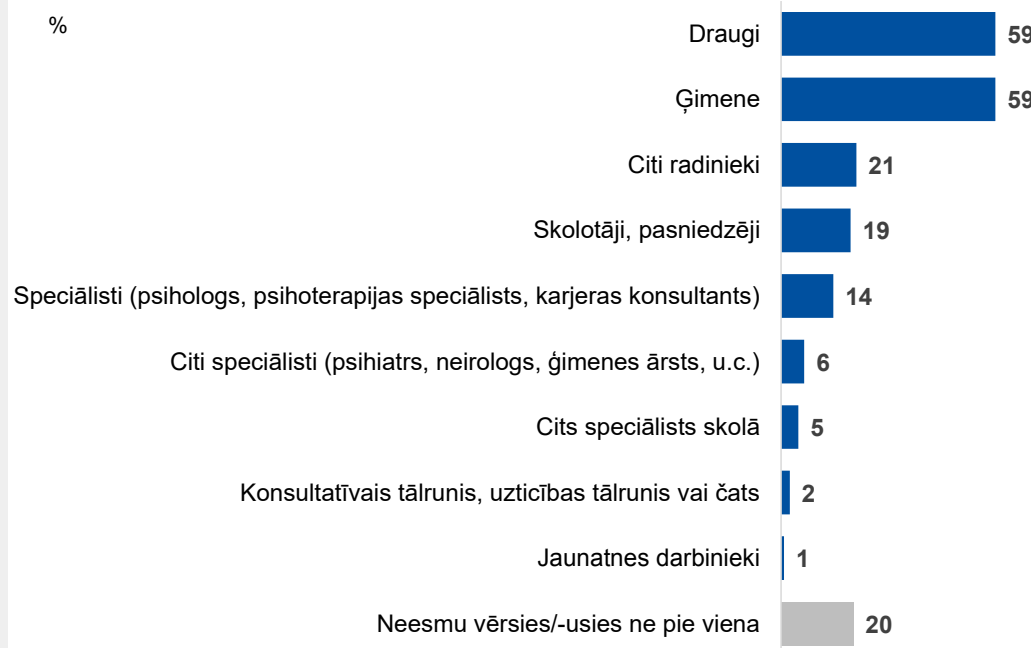
Visbiežāk palīdzību jaunieši meklē tuvāko lokā (draugi, ģimene, radnieki, arī skolotāji), izteikti reti – pie speciālistiem. Aptaujas dati neļauj spriest, vai speciālistu palīdzība būtu nepieciešama biežāk, vai arī tie ir informētības, speciālistu pieejamības vai citi iemesli.

Q10. Pie kā esi vērsies/-usies pēc palīdzības un atbalsta?

80% ir vērsušies pēc palīdzības un atbalsta

Pie kā?

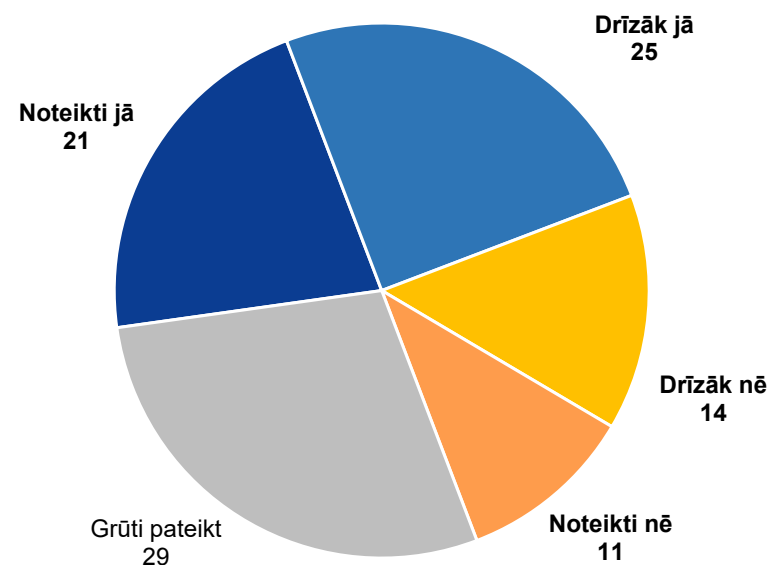
Atbalsts mentālās veselības situācijās (3)

Tie, kuri bija apmeklējuši kādus speciālistus, tika lūgti novērtēt, vai tas ir palīdzējis. 46% novērtē, ka ir palīdzējis, 25%, ka nav palīdzējis, bet 29% nav varējuši sniegt konkrētu novērtējumu.

Q11. Vai speciālistu apmeklēšana Tev palīdzēja?

Bāze: tie, kuri ir apmeklējuši speciālistus.

%

Atbalsts mentālās veselības situācijās (4)

Lielākā daļa jauniešu uzskata, ka viņiem ir svarīgi būt saprastiem un uzklausi, taču ne visi meklē profesionālu palīdzību – viņi dod priekšroku sarunām ar draugiem vai ģimeni. Daļa jauniešu atzīst, ka nezina, kāds atbalsts viņiem būtu nepieciešams, kas var norādīt uz emocionālu apjukumu vai/un informācijas trūkumu. Ir arī tādi, kas dod priekšroku palikt vienatnē vai vispār nesaredz vajadzību pēc atbalsta.

Q12. Kāda palīdzība, atbalsts Tev būtu nepieciešams emocionāli sarežģītās situācijās?

Galvenās tendences atbildēs:

- 1. Sarunas un uzklausišana** – Liela daļa jauniešu norādīja, ka viņiem svarīgi ir vienkārši izrunāties ar kādu, kurš uzklausa bez nosodījuma. Daudzi vēlētos, lai viņiem būtu uzticības persona – draugs, ģimenes loceklis vai psihologs.
- 2. Atbalsts no draugiem un ģimenes** – Daudzi jaunieši minēja, ka pietiek ar tuvinieku atbalstu, īpaši draugiem, jo tie bieži ir tuvāk ikdienā nekā ģimene.
- 3. Profesionāla palīdzība** – Ir vairākas atbildes, kas norādīja uz nepieciešamību pēc psihologa vai pat psihiatra palīdzības, īpaši nopietnākos gadījumos.
- 4. Fiziska klātbūtne un atbalsts** – Tika minēti tādi emocionālās palīdzības veidi kā apskāvienī, laba vārda teikšana, mierīga vide un klātbūtne.
- 5. Citas atbildes** – Daži jaunieši norādīja uz alternatīvām metodēm, piemēram, fiziskām aktivitātēm (treniņš), matemātikas uzdevumiem kā uzmanības novēršanu, vai iespēju būt vienatnē un pārdomāt situāciju.
- 6. Nav nepieciešams atbalsts** – Daļa jauniešu uzskata, ka paši spēj tikt galā ar savām emocijām un nevēlas dalīties ar citiem.

Nākotnes plāni

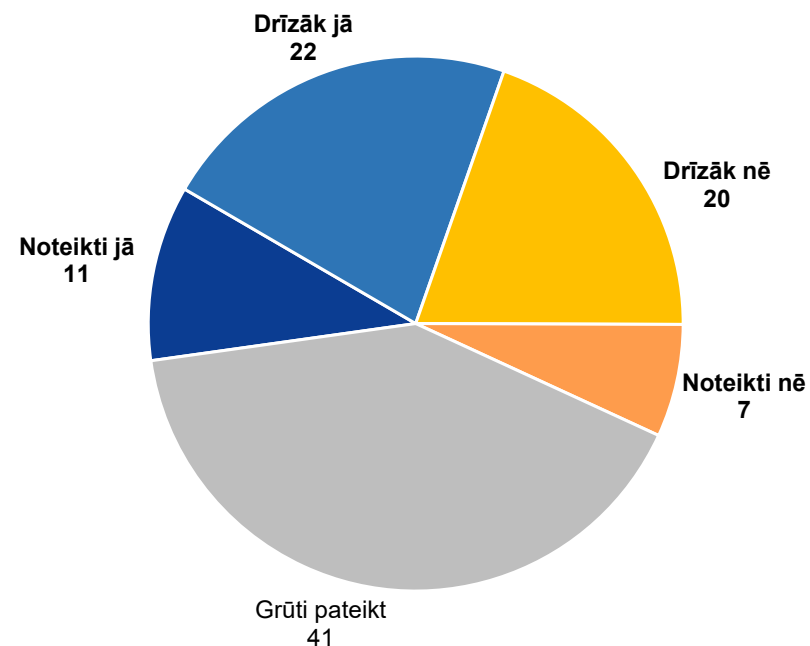
30

Nākotnes plāni

Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Ventspils novadu, tikai 33% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 27% noliedzošu. Savukārt 41% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

Q13. Vai savu nākotni saisti ar Ventspils novadu?

%

Iemesli nesaistīt nākotni ar Ventspils novadu

Lielākā daļa jauniešu neredz savu nākotni esošajā novadā galvenokārt iespēju trūkuma dēļ: ierobežotas karjeras un izglītības iespējas, vēlme pēc lielākas dinamikas un attīstības.

Q14. Lūdzu, ieraksti, kādēļ savu nākotni nesaisti ar Ventspils novadu?

1. Iespēju trūkums

1. Daudzi jaunieši min, ka novadā ir maz iespēju attīstībai, karjerai, izglītībai un izklaidei.
2. Trūkst darba vietu, jo īpaši labi apmaksātu un kvalitatīvu darbavietu.
3. Ierobežotas iespējas izaugsmei un pašrealizācijai.

2. Izglītība un profesionālā attīstība

1. Jaunieši vēlas studēt augstskolās, kas atrodas citās pilsētās, galvenokārt Rīgā vai pat ārpus Latvijas.
2. Viņi izvēlas profesijas, kuras nav iespējams apgūt vai praktizēt savā novadā.

3. Dzīves kvalitāte un vide

1. Daļa jauniešu izjūt savu novadu kā ierobežojošu un stagnējošu vietu, kur nav mūsdienīgu iespēju.
2. Tiek minēts, ka viss ir novecojis, nav interesantu un modernu aktivitāšu.

4. Vēlme dzīvot lielākā vai citā valstī

1. Vairāki jaunieši izsaka vēlmi dzīvot lielākās pilsētās (piemēram, Rīgā) vai pat pilnībā pārcelties uz citu valsti.
2. Daži min vēlmi dzīvot konkrētās valstīs, citur Eiropā.